РІДНА ЦЕРКВА

БЮЛЕТЕНЬ БРАЦТВА ОБОРОНИ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

UKRAINIAN CHURCH

BULLETIN OF THE UKRAINIAN CHURCH DEFENCE BROTHERHOOD

ЧИСЛО I. РІК I., ВІННІПЕГ, МАН., СЕРПЕНЬ 1935. WINNIPEG, MAN., AUGUST, 1935. VOL. I. No. 1.

Заложення Брацтва Оборони Рідної Церкви

В неділю 14 липня відбулися надзвичайні збори членів парохії при Українськім Соборі св. Покрови в Вінніпегу, в ціли вислухання звіту делегатів на Семий Собор Церкви, що відбувся в Саскатун, Саск., в днях 30 червня—3 липня. ц. р.

Перший дав обширний звіт п. В. Свистун. В свойому звіті він докладно змалював обставини, в яких відбувався Собор, а головно підчеркнув це, що на Соборі були делегати неправні, що аранжери Собору витворили на Соборі штучний "стемпід" і паніку в наслідок крайно несовісного представлення перед делегатами, начеб то п. Свистун і о. П. Маєвський, мали зрадливий замір віддати нашу Церкву під юрисдикцію варшавського митрополита Діонізія. Викинені з рівноваги делегати Собору остаточно приняли подані їм резолюції, які основно зміняють канонічне становище нашої Церкви в Канаді.

Другий делегат п. Боянівський, переповів події на Соборі в двох останніх днях Собору, по тім, як п. Свистун вийшов з салі нарад.

О. Петро Маєвський, парох Собору, на жадання членів парохії, перечитав переписку між ним, проф. Огієнком і Митр. Липківським, яка то переписка послужила аранжерам Собору на викликання "стемпіду" й паніки на Соборі.

По вислуханню звітів делегатів і переписки о. Маєвського збори ухвалили ряд резолюцій, в яких осудили Семий Собор Церкви як нелегальний і членів нашої Церкви не обовязуючий, і зажадали скликання надзвичайного Собору.

З окрема ухвалені були резолюції признання для довголітнього працівника і основника Укр. Прав. Церкви, п. В. Свистуна, а також для пароха о. Маєвського. Присутні відкинули з обуренням, як нечесні, інсинуації, які видвигнено було проти о. Маєвського на Соборі в Саскатуні.

Що найважніще, збори майже одноголосно ухвалили резолюцію, що пропонувала заложення Брацтва Оборони Рідної Церкви і видавання бюлетеню Брацтва. До Брацтва вписалося зараз же на зборах поверх 50 членів. По вписі членів вибрано тимчасовий головний Уряд Брацтва зо слідуючих осіб: Василь Свистун, голова, Никола Кінаш, заступник голови, Осип Боянівський, секретар, Іван Рій, касієр, Ф. Циганевич, член уряду. Вибрано також контрольну комісію з отсих: Гр. Блок, Гр. Угринюк, А. Климків.

В неділю 21 липня Брацтво Оборони Рідної Церкви мало свої перші збори, на яких промовляв п. В. Свистун про причини розколу в нашій Церкві і на яких вписалося нових членів поверх 20. Є надія, що коли оце звідомлення буде в друку, Брацтво буде нараховувати яку сотню членів в Вінніпегу.

Сподіємося, що другі громади, яким дорога наша Українська Автокефальна Православна Церква підуть слідом парохії при Соборі в Вінніпегу, ухвалять резолюції з осудом Семого Собору як нелегального і з домаганням Надзвичайного Собору, а також заснують в себе відділ Брацтва і будуть поширювати бюлетень Брацтва.

Оба згадані мітінги відбулися при великім числі так членів і прикильників парохії, як і гостей.

Наша парохія горячо закликує всі українські православні парохії в Канаді й Америці піти за проводом п. В. Свистуна і ратувати нашу Церкву від залежности від чужих, в яку кладе її церковний провід.

І. Г. Блок, М. Марценюк, О. Боянівський
секретарі зборів.

УВАГА РЕДАКЦІЇ: — Всі православні Українці, які хочуть, щоби наша Церква була дальше незалежна від чужої контролі, повинні вписатися в члени Брацтва. Вони можуть вписатися або впрост до Головного Уряду в Вінніпегу або постаратися заложити місцевий відділ. Тільки через належання до Брацтва можна буде вратувати нашу Церкву від чужого зверхництва. Висуйтеся до Брацтва, складайте зараз свою членську вкладку в сумі одного доляра. Збирайте також на Пресовий Фонд "Рідної Церкви", органу Брацтва.

Інцидент з о. Маєвським

В своїй "Заяві", яку друкуємо в цьому числі, п. В. Свистун влучно характеризує інцидент з перепискою о. Маєвського, як "бомбу" кинену аранжерами Собору для викликання паніки і стемпіду між учасниками Собору. З пояснень і прочитаної переписки о. Маєвського з Митр. В. Липківським, проф. Огієнком і еп. Полікарпом учасники Собору повинні були переконатися, що в закидах "провокаторства" проти о. Маєвського, не було ані тіни правди, і що всі ті закиди були кинені для їх збаламучення. Що найменше ті закиди треба назвати не тільки неправдивими, але й нечесними. Це побачив і сам Владика, який вівторок ранком проскв Собор, щоб вважати цей інцидент з о. Маєвським за неіснуючий і **щоб вичеркнути з рекордів Собору всяку згадку про цей інцидент.** Собор на це згодився. Помимо цего, "Вістник", орган Церкви, помістив в числі з 15 липня отtаку замітку в статті про саскатунський Собор:

"Мабуть найбільш болючим інцидентом підчас дискусій було виявлення факту, що о. П. Маєвський, сторонник поглядів п. Свистуна, він без відома Архиепископа й Адміністратора та Консисторії переписку з луцьким епископом Полікарпом та проф. І. Огієнком в Польщі в справі надання на Канаду окремого епископа. В результаті тої переписки варшавський митрополит Діонізій дав через проф. Огієнка свою згоду висвятити для Канади епископа й післати його сюда, даючи йому все необхідне на дорогу. Собор був болюче вражений цим фактом і був розположений виарати о. Маєвського за його каригідний та свавільний поступок, але на бажання Архиепископа задоволився приняти покаяння та заяву о. Маєвського й дати йому нагоду доброю працею та послухом супроти церковної управи на будуче відзискати те довіря, з яким до нього Церква та церковний провід дотепер відносились".

З повищої замітки "Вістника" виходило б, що переписка о. Маєвського була "каригідним і свавільним поступком" "Каригідний поступок" є поступок, який карається карним або кримінальним правом. Після "Вістника" виходить, що о. Маєвський поступив злочинно. До того

(Докінчення на ст. 11.)

Угода між нашою Церквою в Америці і Жуківцями

Понизше подаємо головніщі точки **тексту Угоди між нашою Церквою в Америці й жуківцями**, передруковуючи їх слово—в слово з т. зв. Тез, розісланих священикам нашої Церкви і жуківської. З браку місця опускаємо ті точки тексту, які не мають великого принціпіяльного значіння. Угода надрукована під іменем "Тези до дискусії", щоб в той спосіб ввести в блуд самих священиків і тих, в яких руки текст угоди діставсяб. Читачі завважають, що ніде в тексті угоди не згадується про "тези", або про можливість дискусії над Угодою, противно Угода є підписана консисторіями нашою і жуківською і нашим Архіепископом, як Угода обовязуюча обі сторони. На Соборі наш Архіепископ старався представити цю Угоду як щось необовязуюче, як щось подане тільки до дискусії. Архіепископ теж говорив, що питання канонічности його епископського сану видвигнули в Угоді жуківці і він на це ніяк не годився. Але помимо його слів, Угода має під собою його підпис як Архиепископа нашої Церкви в Америці, підпис даний ним без жадних застережень: Цей його підпис обовязує його, як підпис якої будь сторони у всякім "агріменті".

УМОВИ ЗЛУКИ

між Українською Православною Церквою в Північній Америці ("жуківці") і Українською Автокефальною Церквою в Сполучених Державах.

1) З днем приняття й підписання отсих умов Консисторіями обидвох вище названих Церков, обидві вище названі Церкви припиняють всяку ворожнечу живим, писаним і друкованим словом і оголошують про це в своїх урядових органах, подаючи пояснення, що вони находяться на дорозі до повної злуки.

2.) **Повна злука обидвох вище названих Церков наступить після того, як Св. Вселенський Царгородський Патріярх дасть свою згоду і благословіння на оформлення епископату Впреосв. Архієпископа Іоанна Теодоровича, як Архипастиря злученої Церкви;** акт повної злуки буде проголошений урочисто в такий спосіб, який Консисторіями обидвох вище названих Церков, в процесі дальших переговорів і нарад буде встановлений як найбільш достойний Церкви і її Архипастиря.

3.) Обидві вище названі Церкви з днем повної злуки приймуть одно імя злученої Церкви, а саме: УКРАЇНСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА В АМЕРИЦІ.

(Докінчення на ст. 8 і 11)

В СПРАВІ ЗАЯВИ п. СВИСТУНА

На другій стороні друкуємо "Публичну Заяву" п. В. Свистуна в справі Собору в Саскатуні. "Заява" написана була для "Укр. Голосу", але Дирекція Видавничої Спілки, що друкує У.Г. відмовилася її видрукувати, хоч "Заява" була набрана і "Вістник", що є власністю тої самої Спілки вживає "Заяву в своїх атаках на п. Свистуна, поміщених в числі з 1. серпня. Просимо наших читачів уважно прочитати "Заяву".

Публична Заява

З огляду на це, що між вірними Української Греко-Православної Церкви в Канаді мильно хтось ширить погляд, що на Самому Соборі тої Церкви, що відбувся недавно в Саскатуні, я мав був "без застережень" відкликати всі свої тези в справі догматично - канонічного становища нашої Церкви, і з окрема в справі автокефалії і наміреної злуки нашої Церкви з царгородським патріярхом, а також в справі епископату нашої Церкви, — так як я всі тези представив був перед Собором в своїх двох брошурах "Догматично-канонічне становище Української Греко-Православної Церкви в Канаді" і "Автокефалія чи залежність від чужих?", — і що через таке поступовання я тим самим згодився, що моє становище було мильне, а становище п. Мир. Стечишина, о. С. В. Савчука і о. Владики було правильне, я отсим публично заявляю слідуюче:

По двох днях моєї участи в нарадах Собору я був поставлений перед факт викликаної штучиним способами паніки, а радше "стемпіду" між учасниками Собору. Цю паніку і стемпід викликали впорядчики Собору, включаючи між них членів Консисторії, о. Адміністратора і самого Архіепископа. В найбільш критичний момент нарад кинено було між учасників Собору, при помочи випробованого способу, який називаємо по англійськи "фрейм-ап", "бомбу" в формі обвинувачення, що його зробив самий епископ, а піддержав о. Лещишин, Мих. Стечишин і решта "керівників" Собору, а іменно що я виступив проти злуки з царгородським патріярхом тому, що я і ті, що були зі мною "в змові" проти епископа, були і є за злукою нашої Церкви з Варшавським Митрополитом Діонізієм, або іншими словами, що я разом з моїми "змовниками" старався віддати нашу Церкву під контролю польської Автокефальної Церкви. З промов о. Лещишина, пароха з Торонто, і п. Мих. Стечишина, адвоката з Йорктону, вийшло, що я впав жертвою "провокатора" й "Азєва" в особі о. Петра Маєвського", вельми шанованого пароха при Соборі в Вінніпегу. І хоч по виясненню о. Петра Маєвського показалося, що закид на його адресу "провокаторства" і мнимої злуки з митрополитом Діонізієм не мав найменшої основи і зараз же на слідуючий день нарад епископ без застережень "простив" о. Маєвському те його "провокаторство" і просив учасників Собору, **щоб вони вважали цей інцідент з о. Маєвським за неіснуючий,** то безпосередно по "експльозії бомби", учасники Собору під впливом несправедливо кинених інсинуацій проти о. Маєвського були рішені безпардонно викинути його з ряду наших священиків в Канаді, і вінніпеґська соборна парохія булаб поставлена перед конечністю дуже важкого вибору: або задержати на дальше парохом улюбленого в тій парохії о. Маєвського і тим самим зірвати свою звязь з рештою Церкви, або згодитися з крайно несправедливим засудом о. Маєвського, засудом, що робив би його не тільки негідним священичого сану, але й позбавив би його й його родину "куска хліба"

Тому, що я попросив був о. Маєвського вжити до своєї другої брошури цитатів з листів о. Митрополита Василія Липківського й тим самим о. Маєвський став моєю "жертвою", в виду грізної постави і крайного розярення величезної більшости членів Собору, викликаних штучним "стампідом" і "фреймапом", я вважав за конечне відтягнути оці дві резолюції які я поставив був перед Собор:

"З огляду на це, що наш теперішний Архіепископ о. Іван Теодорович своїм поступованням в звязку з проханням до царгородського патріярха і в звязку з переговорами й умовами з жуківцями від імени Української Автокеф. Прав. Церкви в Америці як Архіепископ цієї Церкви, що находиться разом з Укр. Греко-Православною Церквою в Канаді під його юрісдикцією, зробив кроки, якими кинув сумнів на канонічність ієрархії Української Автокефальної Православної Церкви на Україні і тим самим кинув сумнів на канонічність свого сану як Архіепископ нашої Церкви в Канаді, та рівночасно з звязку з тим же проханням до царгородського патріярха і в звязку з переговорами з жуківцями знехтував принцип соборноправности Української Автокефальної Православної Церкви в Америці і тим самим поставив під велику загрозу принцип соборноправности в нашій Церкві в Канаді, а також з огляду на це, що він ці кроки, а головно крок в звязку з проханням до царгородського патріярха, зробив без жадного п розуміння з нашою Церквою в Канаді, якої він теж є Архипастирем, цей Собор оцим рішає, що повищі кроки його нанесли шкоду Українській Греко-Православній Церкві в Канаді.

II. Цей Собор вважає канонічну злуку з царгородським патріярхом і визнання нашого Архіепископа і Церкви канонічними як непотрібні і непожадані, тому, що наша Церква визнає, що ієрархія Української Автокефальної Православної Церкви є вповні канонічною і що наша Церква є також вповні канонічна православна Церква в братерській єдности зо всіма другими православними Церквами".

Перед відтягненням повищих резолюцій я заявив, що стою дальше на становищі, яке я заняв в своїх обох брошурах, але що можливо епископ не змінив свого становища свідомо, що можливо він свідомо не поповнив зради Церкви, що можливо його інтенції не були злі. Я сказав, що відтягаю обі резолюції, хоч рішучо вірю, що Собор займе те саме принціпіяльне становище, яке є виявлене в другій моїй резолюції, але відтягаю обі резолюції, аби лишити Соборові свободу в своїх рішеннях і щоб не поставити Собор в прикре положення, аби його учасники через витворення ворожости супроти мене не переголосували проти другої резолюції і тим самим кардинально змінили канонічну основу нашої Церкви. В часі дискусії чутно було голоси навіть моїх дуже голосних "противників", що друга моя резолюція була добра, тільки що перша була зла.

І коли п. Юліян Стечишин дуже поквапно предложив немудру резолюцію з доганою для мене, я запротестував, щоб навіть резолюція догани для мене була вистилізована так, щоб вірним Церкви не було пізнійше сороміно перед членами других Церков. На слідуючий день, вівторок, така резолюція догани проти мене не була предложена, але зараз по її прочитанню я побачив, що вона була крайне несправедлива а навіть фальшива в своїм твердженню, неначеб то я "без застереження" відкликав свої закиди проти епископа. Робити заяву відносно резолюції, що мене осуджувала, на Соборі, і в час, коли в мене вже тоді була думка що Собор цей не був Собором але "стемпідом" і фарсою — я вважав невмісним Я рішив зараз же опустити Собор і перед опущенням салі нарад заявив, що на будуче ограничуся на льокальній роботі при своїй парохії і не буду мішатися в загальні справи Церкви. В дійсности в ме не повстала тоді думка, що не варто дальше боротися за справи, які я вважаю за найважнійші, а над якими члени Собору переходять без найменшої застанови до "порядку денного". Пощо взагалі мені дальше битися? Прецінь же це не була моя особиста справа, думав я, а навіть колиб мені вдалося тепер оборонити позиції автокефалії, соборноправности і т.д., то хто зна, чи за кілька літ знов не треба буде за них боротися. І в дійсности в душі я рішив був махнути на все рукою. Все таки я не вірив, що в моїй неприсутности Собор займе таке скандальне для нашої Церкви становище, яке Собор в дійсности заняв. Перед своїм відходом я просив членів Собору, щоб вони забули за боротьбу в часі двох перших днів Собору і цілу свою увагу звернули на вияснення нашого догматично - канонічного становища і нашого відношення до патріярха і жуківців, так як гідність нашої Церкви вимагає, і щоб вже не було ріжних толковань нашого становища.

Собор радив ще два дні. Майже цілий день Собор "бився" ще з моєю тінію, як Дон Кіхот з вітряком, і результатом були ще дві резолюції нагани для мене і вправдання становища о. Савчука. Все те, що я коли будь сказав чи написав, все це "безосновне", а все сказане другими, головно о. Савчуком, було безпомилкове. Все було точне і правильне у всьому веденню справ консисторією, хоч на самім Соборі був даний рахунковий звіт тільки за два останні роки, а за три попередні роки, як і за всі попередні роки існовання консисторії звіту не було дано.

При самому кінці Собору були ухвалені резолюції, з яких три опреділюють наше канонічне становище й наше відношення до злуки з патріярхом. Ті резолюції були для мене такою самою несподіванкою, як і стаття п. Мир. Стечишина п. н.: "Риба в мутній воді", яка робила на мене вражіння, начеб була написана на замовлення католицького епископа Ладики. Яж навмисне уступив з Собору, щоб члени Собору охоловши з наслідків "стемпіду" з розвагою ухвалили резолюції гідні нашої Церкви. **Підчеркую, що по мойому розумінню, резолюції, ухвалені на Соборі, є глумом над нашою Церквою і вірними Церкви, і що вони кардинально зміняють становище нашої Церкви і перечеркують цілу нашу 11-літню працю Церкви в злуці з Києвом.** Резолюції ті фальшують навіть канонічне становище нашої Церкви, бо представляють **неправдиво,** що до тепер наша Церква стояла відносно канонів "на тому самому становищі, що і всі інші православні церкви" (Рез. 4-та). Як жеж можна таку резолюцію ухвалювати, коли це свідома неправда? Коли ми всі знаємо і так ми писали в нашім церковнім органі "Вістнику", і навіть гордилися тим, що ми не мусимо придержуватися "канонів, які вже пережили свій час". (цитовано з "Вістника" в моїй другій брошурі на ст. 18).

В часі двох днів, коли я не брав вже участи в Соборі, я мав нагоду докладнійше передумати справу на самоті, а також дискусувати її з учасниками Собору. В часі Зїзду, що зачався зараз по Соборі, мав ще кращу нагоду переговорити справу з визначнійшими з наших дійсних народних діячів з місць, з кольоній, а не тих, що завше "діють" поза своєю місцевістю, а дома і "за холодну воду" в народній і церковній роботі не візьмуться, і дістав дуже багато додаткових інформацій про самий Собор, приготовання до Собору, спосіб, в який були вибрані делегати на Собор і т. и. Приміром, по полудню останнього дня Собору довідався я, що епископ самий був причасний в фабрикованню "бомби", яка мала з мене і о. Маєвського зробити "провокаторів" і

(Докінчення на ст. 13.)

Злочинні хозяї в Божому виноградникові

Проповідь Митр. о. Василя Липківського (На нед. 13-ту по Тройці).

Христос Спаситель навчає нас сьогодні, браття, приповістю про лихих слуг, що найнялися працювати в хозяйському виноградникові, а потім самі захотілись зробити хозяїнами цього виноградника й не зупинились навіть перед тим, щоб бити і нівечити тих слуг, яких хазяїн посилав до них, щоб нагадати їм про свої права на виноградник. А коли нарешті хозяїн послав до них свого сина, думаючи, що вони його посоромляться, ці злочинні слуги не тільки не посоромились сина, а навіть стали змовлятися проти нього, кажучи: "Це наслідник, давайте вбємо його та й заберемо собі наслідство його". Вхопили його, вивели тегь з виноградника і убили..

Любі брати і сестри! Яка це звичайна річ на світі, коли гурток людей при будь яких сприятливих умовах захоплює собі ті чи інші права, які йому зовсім не належать, і потім не зупиняється перед найбільш темними злочинами, щоб ці права за собою затримати і над тим, що їм не належить, запанувати. Так склалися всі держави, де як сказав Христос, ті, що назвали себе князями, панують над народами й ті, що захопили старшинство, керують ними (Лук. 10, 42). Але от в тому Божому виноградникові, який зветься Христовою Церквою, що склалася не шляхом насильства, як держави, а в спосіб самопожертви Христа за життя Церкви, і в ньому яким звичайним є це сумне явище, коли слуги Церкви намагаються стати її хазяїнами, для себе, а не для Христа збирати той овоч, що вона дає.

Здається слуги Христової Церкви найбільше і зважди повинні памятати, що єдиний хозяїн її є Бог і Його наслідник Христос і мати на увазі слова Христові, що в церкві не повинно бути так як в державі, не повинно бути панування, а лише служіння. А між тим найперші слуги церкви — епископи, священство — найбільше силкуються над тим, щоб самим стати хазяїнами в церкві, щоб відвести на бік Христа наслідника, а прибрати до своїх рук наслідство Його, стати намісниками Христа в Його Церкві. І це намагання червоною, як кажуть ниткою переходить через усю історію церкви. А де прагнення до панування, там неодмінно й провадиться боротьба за панування, там всякі чвари, змагання й явні злочини.

Відомо, що одною з головних причин єресів, змагань, розділень в церкві це була боротьба вищих керовників церкви за панування в ній. Далеко не вільна від цих злочинних змагань і східна православна церква зі своїми патріярхами, екзархами, що підбили під своє головування й поділили між собою всі менші церкви; з окрема патріярх московський, що за допомогою російської держави підбив під себе церкви всіх народів, що підлягали цій державі. Але найбільш нахабно і отверто став на шлях повного хазяювання в Христовій церкві й обявив себе єдиним заступником Христа на землі, патріярх римський, чи т. зв. римський папа.

Всі ці керовники церкви Христової що злочинно засвоїли собі хазяйські права в ній, утворили т. зв. ієрархічний устрій церкви, який всю владу в церкві віддає церковній ієрархії, священству на чолі з патріярхами в православії, чи папою в католицтві; а власне церква, цеб то народ, повинна лише коритися своїй ієрархії без усякого права на керовництво життям церкви. Звичайно ієрархія, цей створений нею на свою користь церковний устрій як найпильніще захищає, обставила його всякими канонами, обгородила анатемами й найжахливішими карами. Так звана інквізиція на заході, що тисячі католиків віддавала на муки і смерть, за одно підозріння в непокорі папі, близько нагадувала тих злочинних хазяїв в Христовому виноградникові, що нівечили і вбивали тих слуг, що їх хозяїн посилав, щоб нагадати їм про свої права. Так з папського примусу загинули на вогнищах щирі Христові слуги—Іван Гус в Чехії, Савонарола в Італії і безліч інших.

Та і в православній Московії, як багато щирих християн, т. зв. роскольників згинуло на вогнищах за те тільки, що не хотіли коритися царським епископам. На всякі інші вільні думки у вірі ієрархія дивилась більш-менш поблазливо, знаходила вибачення їм, з ними часто мирилась, а найменша вільність що до прав ієрархії в церкві вважалась найтяжчою єресю, найгіршим росколом ніяк нестерпимим в церкві і це загальна власність всякої ієрархічної церкви, чи то католицької, чи православної, чи якої іншої.

Отже, любе братерство, ми повинні бути цілком свідомі того, що коли ми— наша українська Церква — підняли гасло автокефалії і всенародної соборноправности, цебто замість державного ієрархічного устрою запроваджуємо в церкві суто церковний, народноправний устрій з ієрархією як лише слугами, а не хозяїнами церкви, ми цим самим збурили проти себе непримирену ворожість і римського папи і східних патріярхів і всіх ієрархістів, і це зайва річ гадати, що вони колись можуть відмовитись від свого ієрархизму і визнати нашу всенародньо-соборноправну церкву. Горбатого, кажуть, тільки могила виправить.

Наша Українська церква, що і в давнину прагнула до братерського, а не ієрархічного устрою, утворювала в себе керівничі церковні Брацтва, що намагались обмежити права ієрархії, стояла завжди між двома вогнищами ворожого ієрархізму — між римським папою й московським патріярхом. Безперечно римський папа зі своїм прагненням всесвітнього головенства й зі своїм облудним езуїтським військом уявляв для нашої церкви найбільшу небезпеку. І він справді за зрадою укр. епископів і за допомогою польського уряду відбив під свою зверхність значну частину нашого народу ще в 17-ім віці, схиливши її в т. зв. унію, цеб то залишивши народові зовнішність — православний обряд — вклав в цей обряд католицьку душу, свою зверхність.

А та частина нашого народу, що не скорилась папі, мусіла зазнати жахливого знущання і смерти від таких фанатиків папизму, як Йосафат Кунцевич, що його прихильники унії не посоромились піднести в священомученики за те, що народ не стерпів його мук і знущання над ним і втопив його в річці. Уже в 1764 році уніяцьким духовним начальством був замучений Мліївський титар Данило Кушнір за те тільки, що він з великою побожністю, обмотавши руки татапетасмою (завісою), зняв з престолу святощі, щоб не дати їх уніятам. Йому обвинули клоччам руки й запалили, а потім відтявши голову, спалили все тіло.

Спасаючись від римської унії Український народ піддався під зверхність Московського патріярха. Це дійсно, як кажуть з вогню та в поломіння. Московський патріярх, а потім російський синод за допомогою державного уряду за 250 років свого хазяювання в Українській церкві цілком усунув з неї братерський устрій, винищив з неї всі українські особисті звичаї, вирвав з неї живу українську душу, залишивши лише мертву московську форму. І от в наші дні за Божою допомогою українська церква звільнилась від зверхности московського патріярха і синода, оголосила себе автокефальною, ні від якого патріярха, чи папи незалежною і всенародно - соборноправною, скасувала в себе панування ієрархії.

Ясно, що всякі злочинні працівники в Божому винорадникові, як католицький папа, православні патріярхи та інші ієрархисти, і всі вони, хоч між собою запеклі вороги за панування в церкві, склали єдиний фронт для боротьби з нашою церквою, повалення й знищення її. Московський патріярх за згодою з иншими патріярхами і синодами закидав уже нашу церкву анатемами, оголосив її "безблагодатною", священство її не дійсним, таїнства безвартісними, і за належність до нашої церкви загрожує вічною загибілю. Всі ці загрози й наклепи за православним духівництвом повторює й католицьке і уніятське. Іншого відношення до нас — щирих слуг Христових — з боку злочинних працівників на свою користь, що їм ми виявляємо їх злочини, не можна й чекати.

Але ми повинні наперед знати, що найнебезпечніша боротьба і найхитріші підступи проти нашої церкви загрожують з боку римського папи з його езуїтським військом, що перед ним наші православні ієрархисти є просто діти. На наше оголошення автокефалії й соборноправности папа вже відповів жвавим намаганням остаточно покатоличити, зденаціоналізувати всю уніятську церкву і вперто вже запроваджує в ній безслюбне духівництво і чутно, що галицький уніятський митрополит Андр. Шептицький зі своїм духівництвом уже скорився під вимогу папи. А за католицькими канонами, куди голка туди й нитка, куди духівництво туди покірно мусить лізти й народ.

Але можна наперед сказати що не залищить в спокої й нашу православну церкву. Адже він намагається підбити під себе весь світ, а на український народ він завжди найбільше зазіхав. Отже від цього зазіхання ми повинні найпильніше застерігати нашу церкву і наших братів уніятів визваляти з папської неволі.

Браття! Коли наша церква на Україні відійшла від московського патріярха духівництво патріярше почало ширити наклепи, що це ми прямуємо до унії під владу папи. Але дальші часи показали, що це якраз навпаки: богато православних росіян покатоличились і православне патріярше духівництво впоруч з католицьким виступило проти нашої церкви на її знищення, а наші автокефалісти всі непохитно стоять проти всякого панування в церкві злочинних працівників у Божому виноградникові, чи то православних, чи католицьких.

Нехай же нівечать, бють, камінням закидають нас злочинні хазяї в Христовій церкві, а нам повинно бути лише одно на умі: Чи ми творимо волю Христову відкинувшись від цих хазяїв, що жадного овочу вже від своєї злочинної праці не дають. На це відповіла вже совість тих злочинців, проти яких власне й сказав Христос свою приповість: "Лютих робітників у свому виноградникові Господар люто погубить, а виноградник віддасть іншим працівникам, що віддавати муть Йому овоч у свою пору". А сам Хистос у відповідь цим злочинцям ясно скавав, які то мусять бути ці працівники, що на них Він звірить свою працю в церкві: "Длятого кажу вам, що відніметься від вас царство Боже і дане буде **народові,** що приносити ме Його овоч".

Отже не папи, не патріярхи, а **народ** сам народ є дійсний виконавець Христової волі в Його церкві. Тільки церква все народно - соборноправна є дійсна Христова церква, справжнє царство Боже, що від нього й народ здобуває собі і найкращу поживу і Богові віддасть найбільшу славу. Нехайже нас не бентежать усякі наклепи і загрози невизнання нашої церкви з боку всяких ієрархістів. Не нам, а їм Бог загрожує лютою загибілю. Не від них, а від нас, від народу жде Христос користи церковної. Будемо-ж браття, і ми Українці тим народом, що приносить Христу Його овоч у свій час. А.

АВТОКЕФАЛІЯ — ЧИ ЗАЛЕЖНІСТЬ ВІД ЧУЖИХ?

Кожний вірний Укр. Прав. Церкви повинен прочитати брошуру п. В. Свистуна під повищим заголовком. В ній докладно виясненe становище Рідної Церкви. Ціна примірника 30 ц.

В того самого автора лишилося ще мале число брошури "Догматично-канонічне становище Укр. Греко Прав. Церкви в Канаді". Ціна за прим. 25ц.

Замовлення з належитістю слати на адресу автора:

607 McArthur Bldg., Winnipeg, Man.

РІДНА ЦЕРКВА

Видає Братство Оборони Рідної Церкви. Друкує Народня Друкарня, 577 Селкірк Евню, Вінніпег, Ман.
Передплата — $1.00 річно.
Кореспонденцію адресуйте:
Ukrainian Church,
607 McArthur Bldg.
Winnipeg, Man.

UKRAINIAN CHURCH

Published by the Ukrainian Church Defence Brotherhood.
Printed by the People's Press, 577 Selkirk Ave., Winnipeg.
Subscription $1.00 yearly.
All communications address to
Ukrainian Church,
607 McArthur Bldg.
Winnipeg, Man.

Від Видавництва

Цим числом починаємо видавання "Рідної Церкви" як неперіодичного бюлетеня Братства Оборони Рідної Церкви. Була думка видавати цей бюлетень тільки на 4 сторони нинішнього формату, але показалося, що перше число мусить вийти на 14 сторін. З огляду на це, що в бюлетені нема жадних оголошень, і з огляду на кошт друку це число піде в розпродаж по 10 центів. Проситься всіх тих, що одержуть це число чи то в розпродаж, чи для себе тільки, вислати на адресу Братства О.Р.Ц. 10 ц. за це число.

Проситься рівнож о приєднання членів Братства О.Р.Ц. Членська вкладка виносить доляра річно і за цю вкладку кождий член дістане також і всі числа бюлетеня.

Кожна справа, навіть найсвятійша, потребує матеріяльної піддержки. Тому просимо всіх вірних Української Православної Церкви в Канаді й Америці, які стоять на становищі автокефалії, соборноправности і правосильности в нашій Церкві канонів Першого Всеукраїнського Собору в Києві, 1921, складати і збірати також на пресовий фонд "Рідної Церкви".

Тимчасовий Головний Уряд Братства Оборони Рідної Церкви.

Від Редакції

СОБОР В САСКАТУНІ ЗРИВАЄ З КИЇВОМ

Собор Української Православної Церкви в Канаді, що недавно відбувся в Саскатуні, своїми резолюціями основно змінив дотеперішне догматично - канонічне становище нашої Церкви в Канаді. Цей Собор розірвав духовну звязь, що лучила нашу Церкву з Укр. Автокефальною Православною Церквою на Україні, одобрив кроки нашого Архієпископа в навязанню канонічної злуки з царгородським патріярхом, і тим самим знищив національну основу верховного керівництва в нашій Церкві, і в той же час з Церкви соборноправної рішив зробити Церкву патріяршу, старо-канонічну. Іншими словами Собор став на дорогу знищення нашої Церкви як Церкви чисто української, як Церкви під виключною українською контролею, а заразом як Церкви всенародньо - соборноправної. Так отже, Собор знищив основи національної самостійности в одинокій орґанізації, в якій та самостійність ще затрималася.

Собор приняв до відома всі кроки, які епископ, самовільно і без порозуміння і згоди з цілою Церквою, зробив в напрямі злуки з патріярхом. Тим самим Собор приняв до відома також і ганебну угоду з жуківцями, яку наш епископ підписав власноручно і без найменших застережень. А та ганебна угода є якраз розрахована на злуку з патріярхом і виходить зо становища, що наш епископ не є дійсним канонічним епископом, і тим принижує цілу нашу Церкву. Угода нищить зовсім соборноправність і взагалі всякий вплив світських людей в церкві. Угода та є взорована на порядках в церкві російській і католицькій, де рішаючий голос має тільки вища ієрархія, якій священство має сліпо повинуватися, а нарід там добрий тільки на те, щоб на Церкву давати гроші.

ЯК ЦЕ МОГЛО СТАТИСЯ?

Пересічний вірний нашої Церкви спитає: Як таке могло статися? Таж ще недавно наш церковний провід підчеркував независимість нашої Церкви, її соборноправність, її висшість через соборну висвяту її епископів, її висшість через витворення нових життєздатних канонів, її висшість через те, що вона не визнавала леґенди про апостольську сукцесію; її висшість через те, що не потребувала придержуватися перестарілих канонів і без тих перестарілих канонів могла розвиватися; її висшість як одинокої національної української Церкви в нерозлучній звязи з Київською Автокефальною Церквою; її висшість через те, що вона переняла на себе історичну ролю Київської Церкви, яка тепер терпить від большевицьких переслідувань.

Перші признаки, що віщували ту наглу бурю-хуртовину в нашій Церкві, появилися в той самісінький час і в Канаді і в Америці. Зловіщим днем став день 6 березня ц. р. В той день в Канаді в У.Г. появилася сумної слави стаття члена консисторії нашої Церкви і редактора У.Г. п. Мир. Стечишина. В тій статті перший раз в уста члена консисторії були вложені слова, що представляли становище нашої Церкви так, як би та Церква була або греко-католицька, або Церква "староканонічна", як пр. Церква російська. Це становище було піддержане пізніще статтею о. С. В. Савчука, голови канадійської консисторії.

НОВИЙ КУРС ІЄРАРХІЧНИЙ

В той самий зловіщий день 6 березня наш Архієпископ о. Іван Теодорович підписав ганебну й скандальну умову з жуківцями в Америці, і своїм власноручним підписом ствердив, що він не є канонічним православним епископом. Ця ганебна угода не тільки що розрахована на те, що наш епископ мусить наперед бути визнаний канонічним через патріярха заки злука нашої Церкви в Америці з жуківською малаб статися, але що ставиться до нашого епископа і Церкви як неканонічних; угода нищить касує всі основи соборноправности в Церкві і заводить в ній **устрій виключно ієрархічний, в якому головне слово в Церкві** належить нібито епископові, а в дійсности його кільком прибічним дорадникам і донощикам, а решта духовенства зведене до стану сліпого послуху, зновже нібито епископові, а властиво його прибічникам. В такому устрою народ є і сліпий і глухий і німий. Все, що народ має робити, то давати гроші на утримання ієрархії, священства і храмів. Так довго як нарід гроші дає, все інше є байка. Він навіть не потребує до церкви ходити, аби тільки гроші давав.

Про основну ріжницю між ієрархічним і соборноправним устроєм Церкви вірні довідаються з проповіді Митр. Василя Липківського, яку друкуємо в цьому числі. Кожний з читачів і вірних Церкви повинен перечитати і докладно застановитись над цею проповідю.

ВІРНІ НЕСПОДІВАНО ЗАСКОЧЕНІ

Загал вірних нашої Церкви був цілковито заскочений цим несподіваним зворотом, цим новим курсом в нашій Церкві. І колиб не стаття п. В. Свистуна в У.Г. й не дві його брошури, перша п. н. "Догматично - канонічне становище Укр. Гр. Прав. Церкви в Канаді", друга п. н. "Автокефалія чи залежність від чужих", загал віруючих нашої Церкви навіть бувби не знав, коли основу його Церкви знищено і то за почином епископа і консисторії. На жаль брошури п. Свистуна вийшли на дуже короткий час перед Собором. Другу його брошуру дуже мало хто читав перед Собором. За те делегати на Собор, — яких імена консисторія знала, бо наказала громадам подати ті імена до її відома на кілька місяців перед Собором, (на що консисторія не мала після статуту Церкви найменшого права і що консисторія зробила виключно тому, щоб на делегатів заздалегідь вплинути односторонно) — дістали всі брошуру п. Мих. Стечишина і брошуру епископа, а тільки дехто з них случайно дістав брошури п. Свистуна.

Тому то делегати були односторонно поінформовані про цілу справу і поступили на Соборі так, як люде в їх положенню могли тільки поступити. Вони в дійсности не розуміли загрози для нашої Церкви, загрози, що вийшла від самого церковного проводу.

БУДУЮТЬ НА ОБМАНІ

Та цього ще було замало для нашого церковного проводу. Вони потрапили навіть пуститися на явний обман і власне через той явний обман цілковито ввели в блуд більшість делеґатів, що більше вони викликали серед них паніку. Про цей обман, що мав фатальний вплив на Собор, пише п. Свистун в своїй "заяві". Через цей обман делеґати, самі того несвідомі, і їх через те не можна й дуже винувати, переголосували резолюції, які укладав провід при підшептах бічних одиниць, і то резолюції, що **руйнують нашу Церкву як Українську Автокефальну Православну Церкву.**

Та попри той головний обман, який піде в історію нашої Церкви як "інцидент з о. Маєвським" аранжери Собору разом з епископом позволили собі ще й на другі обмани. Пр. епископ заявив, що він мусить шукати злуки з патріярхом, бо в него вже не стає св. мира, а він самий не має права мира освячувати. І ніхто з наших священиків ані словечком не згадав, що це неправда, бо кожний православний епископ має право миро освячувати раз в рік на Страстний Четвер, миро, яке "вариться" в перші дні Страсного тижня. Про другі обмани згадаємо в слідуючих числах "Рідної Церкви".

Тактика обману довела до того, що учасники Собору не могли дістати всестороннього освітлення цілої справи, так злуки з патріярхом, як і злуки з жуківцями. В наслідок цеї тактики обману п. Свистун був примушений опустити салю нарад. Самий він дістав за свою довголітню і повну саможертви працю для Церкви і за її оборону як найострійшу і цілком незаслужену нагану від Собору. Чому Собор так віднісся до п. Свистуна? Чому Собор був настроєний мало що не злінчувати о. Маєвського? Дуже влучно відповів на це п. Й. Кулачковський, делеґат на Собор в часі звіту з Собору для своєї громади, в Вайта, Ман.: **"Нашому епископові посовгнулась нога, а церковні лідери приморучали Соборові поломити ноги п. Свистунові й о. Маєвському".** По його відході Собор вже зовсім не розбирав справи канонічного становища Церкви. Це все під пресією аранжерів дано було до рішення резолюційній комісії, в котрій засідало пять вибраних членів і вісім "гостей". Всі присутні на Соборі адвокати, чи як делегати, чи гості, крім п. Свистуна, були в тій комісії. Ніхто отже не може сказати, що комісія не мала тямущих людей. І та комісія уложила резолюції, над якими голосовано вже при самому кінці Собору, тоді, коли вже було розмірно дуже мале число делегатів на салі. До того ще ті резолюції були піддані під голосовання без найменшої дискусії і відповідних пояснень. А ті резолюції перемінюють обличча нашої Церкви. А ті резолюції роблять з нашої Церкви цілком іншу Церкву.

РІШЕННЯ СОБОРУ ГОТОВІ ТИЖДЕНЬ ПЕРЕД СОБОРОМ

В дійсности делегати Собору самі себе дурять, коли думають, що вони своєю розвагою і холодним розумом вирішили церковну справу на Соборі. За них рішення було зроблене вже тиждень перед Собором — на тайній нараді в будинку консисторії в Вінніпеґу. На тім засіданню був також і Владика. А зараз перед Собором була окрема нарада самих священиків, так що коли світські делегати приїхали, вже все було вирішене.

І деякі з аранжерів Собору говорили цікавим делегатам, ще заки Собор зачався, що все вже вирішено. Мовляв, не журіться, ми всі вже знаємо, як Собор піде.

Чому? Бо не тільки всі рішення були вже готові — але й делегати, яких імена знані були Консисторії місяці перед Собором, були односторонно поінформовані про цілу справу. А вибух "бомби" на Соборі (інцидент з о. Маєвським) був плянований на те, щоб не дати делегатам можности довідатися про все.

ЧИ МОЖНА НА ОБМАНІ І НЕПРАВДІ БУДУВАТИ ЦЕКВУ?

Так отже вийшло, що рішення Собору були наслідком явно практикованого обману. **Одна з резолюцій сама собою — є ніщо тільки обман і неправда.** Це резолюція четверта, в якій говориться, що наша Церква стоїть і стояла на тих самих канонах, що й всі інші православні Церкви. Кожний пересічний вірний нашої Церкви знає, що таке твердження є **обман і неправда.** Чи варто на обмані будувати Церкву? Ніколи! А до того ми дійшли на 18. році існування нашої Церкви в Канаді.

РОЗРИВ З КИЄВОМ

Собор пішов ще дальше. Собор поповнив злочин супроти Рідної Церкви і українського народу. Собор легкодушно рішив зірвати духовну звязь з Рідною Церквою на Україні. Чому? Бо там Церква є поневолена большевиками. А кому піддатися? Царгородському патріярхови, що є підданцем Туреччини, держави в більшости з магометанським населенням і з державною владою мало що відмінною в своїм відношенню до релігії від влади большевицької.

І коли ми ту звязь з Києвом розриваємо? Якраз тоді, коли в цілому світі, коли в міжнародній політиці, українська справа стає дуже важною, коли поважні політичні журнали згадують українське питання, як найважніще питання слідуючої європейської війни. Коли постійно пишеться, що війна та розіграється на українській території. Обставини так складаються, що в своїх власних інтересах окупанти нашої землі можуть дуже скоро змінити свою тактику супроти нашого народу і його Церкви. І ми можемо нині-завтра почути, що большевики рішили вернути знов волю Рідній Церкві.

Наш святий обовязок є помагати Рідній Церкві на Україні, а не "копати" її в той самий час, як її переслідують чужі. Спитаймо себе, що зробив наш церковний провід за останніх 6 літ для допомоги Рідній Церкві? Велике нішо! Наш провід не спромігся навіть запротестувати перед культурним світом проти наміреного зруйнування большевиками св. Софії. А в той же час запротестували проти цього чужі Церкви й культурні установи.

Відношення нашого проводу до Рідної Церкви на Україні в останніх 6-ох роках було прямо ганебне. Видно цілий той час наш церковний провід тишком приготовлявся до того, щоб приспавши чуйність вірних Церкви, в відповідний час "копнути" Рідну Церкву. І ту невдячну ролю — "копнути" Рідну Церкву — відіграв Семий Собор. Чим скорше вимажемо з історії нашої Церкви той нещасний Собор, тим краще буде для добра Церкви!

Дурення вірних обіцянками, що ми назад злучимося з Рідною Церквою на Україні, як вона буде знова вільна — є тільки дурення і більш нічого. Тоді може хочби ми і хотіли звязатися з Рідною Церквою на Україні, то не зможемо, бо на перешкоді стануть нам наші старі канони, які ми "перепросили" на Соборі в Саскатуні. Ми тоді будемо вже говорити й писати, що ієрархія Рідної Церкви то "самосвятн" — а наші епископи канонічні. Ми тоді будемо говорити й писати, що ми вже канонічні, а Рідна Церква на Україні—"неканонічна". Так само будемо говорити й писати, як донедавна говорили і писали про нас бувші наші священики, тепер жуківці.

ЩО-Ж НАМ РОБИТИ?

Щож нам робити, нам, які стоять на давнім становищі нашої Церкви? Тим, що вірять на дальше, що наша Церква повинна бути в злуці з Києвом, а не Римом, чи Царгородом? Тим, що стоять на становищі всенародньої соборноправности, як це проповідує наш о. Митр. Василь Липківський, а не на становищі ієрархічного устрою, на яке став наш епископ і за ним також наша консисторія? Бо справа тепер повинна бути ясна: Київ — чи Царгород? Ціла Церква — чи сама тільки ієрархія?. Свій провід без чужої контролі,—чи чужий провід або чужа контроля? Канони київського Собору, — чи канони, про які нам говорили й писали, як про канони перестарілі, нежиттєздатні? Вільний свобідний розвиток Церкви на основі виложеній Першим Собором в Києві, — чи Церква обкутана мертвечиною тих канонів, яких ніяк не можна тепер вже застосувати?

Не можемо-ж мовчати ми всі, що ту Рідну Церкву будували, що на цю свої гірко запрацьовані гроші давали, що нею гордилися, що ставили її за примір дійсно Христової Церкви, чистої як невіста, бо як Церкви, що те робила, що й проповідувала!

Ми мусимо подати собі взаїмно руки, щоб оборонити Рідну Церкву, з якої дехто хоче зробити вже церкву нам нерідну. Ми мусимо спільними силами її ратувати, так як спільними силами ми її будували. З нами буде Бог, бо ми стоїмо за правду, не за обман! Нам Бог поможе, бо ми хочемо працювати в виноградникові Божому по заповітам Христа, так як вчить нас про це Первосвятитель нашої Церкви, Митр. о. Василь Липківський.

Ми, світські, віримо, що загал нашого духівництва буде також з нами. Вони-ж перші слуги в Христовому виноградникові. Ми їх місця не хочемо забрати, але ми й не хочемо, щоб вони викидали загал-нарід з того місця, яке йому в Христовім виноградникові призначене. Ми знаємо, що руки нашого духовенства тепер звязані тими, що стараються завести в Церкві ієрархічний лад зо сліпим послухом "вищій владі". Ми переконані, що загал нашого священства так само заскочений був новим зворотом, новим "курсом" в нашій Церкві, як і загал вірних. Священство наше знає, що його сила є в силі цілої Церкви. А ціла Церква то не самі тільки священики, але цілий народ, злучений під невидимим головуванням Ісуса Христа, що діє в Церкві через св. Духа.

Тому кличемо до вірних нашої Церкви і до наших церковних громад:

Скликайте в себе надзвичайні церковні збори, так як це приписує статут Вашої громади! Протестуйте проти резолюцій ухвалених на Семому Соборі в Саскатуні. Домагайтеся скликання нового Собору, який має змити з лиця нашої Церкви пляму, зроблену Семим Собором. Організуйте в себе відділи Братства Оборони Рідної Церкви! Коли не можна в своїй місцевости такого відділу заложити, вписуйтеся поодиноко в члена Братства до Тимч. Гол. Уряду в Вінніпеґу! Присилайте свої членські вкладки! Збірайте і складайте на пресовий фонд "Рідної Церкви"! Поширюйте "Рідну Церкву"!

А коли загал вірних нашої Церкви явно-славно стане дальше на тому самому становищу, на якому дотепер наша Церква стояла, тоді наша церковна влада буде примушена уступити з нового становища, і вернути до старого становища, — правдивого становища Рідної Церкви !

ПРИМІТКА: — На зборах церковних громад ухваліть резолюції, подібні до резолюцій ухвалених на зборах парохії Укр. Прав. Собору в Вінніпеґу. Текст тих резолюцій друкований в цьому числі. Кромі цього — на бажання — Тим. Головний Уряд Братства О.Р.Ц. може інтересованим післати окремо відбиті резолюції. Пишіть на адресу:

Ukrainian Church Defence Brotherhood
607 McArthur Bldg., Winnipeg, Man.

Резолюції ухвалені в Прав. Соборі в Вінніпеґу

Члени парохії при Українськім Православнім Соборі св. Покрови в Вінніпеґу, зібрані на надзвичайних зборах парохії з нагоди звіту делеґатів парохії на Семий Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді, що відбувся в днях 30-го червня до 3-го липня ц. р., отсим ухвалюють:

I. На основі звіту наших делеґатів на Семий Собор констатуємо, що той Собор відбувся в атмосфері не братерської християнської любови, але в атмосфері великої ненависти і штучно викликаної паніки в наслідок неоправданих, негідних і неправдивих очернень по адресі о. Петра Маєвського, пароха при Соборі в Вінніпеґу, і п. Василя Свистуна, адвоката з Вінніпеґу, і що рішення і резолюції того Собору винесені і ухвалені в такій ненависній і убійчій атмосфері, не могли виявити і не виявляють дійсної волі нашої Церкви.

II. Вислухавши ухвалені на тому Соборі резолюції рішу-

що протестуємо проти всіх резолюцій, тому, що вони неправно змінюють дотеперішнє догматично - канонічне становище нашої Церкви в Канаді і розривають духовну звязь нашої Церкви з Українською Автокефальною Православною Церквою на Україні. З окрема протестуємо проти кроків нашого Владики в звязку з наміреною злукою з царгородським патріярхом і в звязку з наміреною злукою з жуківцями, а також рішучо протестуємо проти дальших кроків для злуки з царгородським патріярхом і проти дальших кроків для злуки з жуківцями.

III. Уважаємо канонічну злуку з царгородським патріярхом і всякі кроки для визнання нашої Церкви і нашого Архієпископа канонічними як непотрібні, непожадані і шкідливі для нашої Церкви, тому що ієрархія Української Автокефальної Православної Церкви на Україні є вповні канонічна і наша Церква, як частина Української Автокефальної Православної Церкви на Україні є також вповні канонічна і як така находиться в братерськім єднанню зо всіма другими православними Церквами.

IV. Уважаємо, що наша Церква помимо рішень і резолюцій на тому Соборі, надальше лишається в нерозлучній духовній єдности з Українською Автокефальною Православною Церквою на Україні і що факт гніту над Церквою на Україні зо сторони большевицької влади не є вистарчаючою причиною для розірвання нашої духовної лучности з Церквою на Україні. Рівночасно констатуємо факт, що Перший Всеукраїнський Православний Собор в Києві 1921 року показав дорогу, якою має іти наша Церква, і ця дорога незаперта для нашої Церкви в Канаді, помимо переслідувань Української Автокефальної Православної Церкви на Україні. З окрема признаємо, що канони, ухвалені Першим Собором в Києві 1921 року, головно канони відносно соборноправности, рідної мови, відновлення української ієрархії і канони відносно священослужителів Української Автокефальної Православної Церкви, є правосильні й обовязкові в нашій Церкві в Канаді.

V. З причини витворення на семому Соборі атмосфери ненависти і паніки, як також через це, що на Соборі находилися як делегати одиниці, що не є членами Української Греко-Православної Церкви в Канаді, а також через це, що парохії були репрезентовані не своїми членами, як також через це, що на Соборі була ужита форса і примус в ріжних формах, а також через це, що протести проти злуки з патріярхом і жуківцями не були прочитані на Соборі, аж по ухваленню всіх ухвал і резолюцій — уважаємо Семий Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді, що відбувся в днях від 30 червня до 3 липня 1935 року в Саскатуні, Саск, як неправний, нелегальний і неправосильний й уважаємо його ухвали і резолюції як неправосильні для вірних і парохій Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

VI. **Домагаємося від Консисторії скликання надзвичайного Собору Української Греко-Православної Церкви в Канаді в протягу одного року від дати останнього Собору** і висловлюємо бажання, щоб той надзвичайний Србор відбувся знова в місті Саскатуні, Саск. Уважаємо, що такий надзвичайний Собор мусить бути скликаний не пізнійше як до року, бо проволікання з скликанням такого Собору може нанести дуже великі шкоди для нашої Церкви.

VII. Уважаємо, що такий Собор має бути скликаний, щоб раз на все закріпити і правдиво вияснити догматично-канонічне становище нашої Церкви, справу духовної лучности з Українською Автокефальною Правосл. Церквою на Україні, справу ієрархії нашої Церкви, і створення умов прихильних для майбутньої автокефалії нашої Церкви в Канаді, причім така автокефалія малаб бути оперта на канонічних основах ухвалених Першим Всеукраїнським Собором в Києві 1921 року.

VIII. З огляду на те, що скликання надзвичайного Собору нашої Церкви може статися тільки на домагання одної третини церковних громад, акція в ціли скликання Собору мусить бути доцільна і ведена організованим шляхом і для цієї цілі ми зібрані на отсих зборах парохії при Соборі св. Покрови в Вінніпегу подаємо ініціятиву для зорганізовання "Брацтва Оборони Рідної Церкви", якого членами можуть стати тільки члени і вірні Української Греко-Православної Церкви в Канаді й Української Автокефальної Православної Церкви в Америці, і якого головні цілі є слідуючі:

Оборона отсих головних принципів Рідної Церкви:

Автокефалія Рідної Церкви на Україні і духовна лучність нашої Церкви з Церквою на Україні;

Соборноправність;

Рідна мова в богослуженню;

Канонічність відновленої української ієрархії, поставленої соборним апостольським способом;

Догматично - канонічна основа Рідної Церкви зясована Першим Всеукраїнським Православним Собором в Києві 1921 року, головно відносно відновлення ієрархії і відносно становища, прав і обовязків священослужителів Рідної Церкви, і ясне застосовання канонів Першого Собору, головно в повищих двох справах, до Рідної Церкви в Канаді й Америці.

Задержання тих реформ, які введені були в життю Церкви на Україні від Першого Собору, головно загальної сповіді.

Витворення умов в нашій Церкві в Канаді й Америці сприятливих для майбутньої автокефалії нашої Церкви в Канаді й Америці, при чім така автокефалія має бути оперта на канонічних основах ухвалених Першим Собором в Києві.

Пропонується, щоб членська вкладка виносила $1.00 річно.

Пропонується, щоб Статут виготовила тимчасова екзекутива зложена з пятьох членів.

Пропонується, щоб тимчасова Екзекутива постаралася о видавання періодичного або неперіодичного бюлетеня для успішнійшого ведення акції в справі скликання надзвичайного Собору.

Збори ухвалили також слідуючі резолюції:

I. Висловлюємо повне довіря до п. Василя Свистуна, що був ініціятором відновлення Української Греко-Православної Церкви в Канаді а також ініціятором Українського Православного Собору св. Покрови в Вінніпегу і висловлюємо йому горяче признання за його оборону автокефалії, соборноправности, канонічности ієрархії і взагалі теперішнього догматично-канонічного становища нашої Церкви в Канаді, як частини Української Православної Церкви на Україні, і просимо його на дальше активно ту оборону вести.

II. Відносно статті з під пера п. Мир. Стечишина, поміщеної в У. Голосі дня 6 березня 1935 п. з. "Риба в мутній воді", заявляємо, що та стаття написана не зо становища нашої Церкви в Канаді, але зо становища католицького єпископа Ладики, а також заявляємо, що та стаття нанесла велику шкоду нашій Церкві. Ту статтю осуджуємо в цілости, як також вважаємо, що її автор заслугує на публичну догану від вірних нашої Церкви в Канаді.

III. Висловлюємо повне довіря до нашого пароха, о. Петра Маєвського, і по вислуханню кореспонденції між ним і професором Огієнком, Митрополитом Василем Липківським і Епископом Полікарпом опрокидуємо закиди на його адресу, кинені на Семому Соборі нашої Церкви деякими учасниками Собору, як нечесні, негідні, неправдиві і понижуючі гідність нашої Церкви

Резолюції Саскатунського Собору

Собор ухвалив чотири резолюції, з яких перша і четверта определяють канонічне становище Церкви, а друга й третя висловлюють нагану п. В. Свистунові за його виступ проти Архієпископа й адміністратора. Перша і четверта резолюція, попри заяву в справі канонічного становища Церкви є рівночасно виявом довіря і признання для Архієпископа і адміністратора, а недовіря і догани для п. В. Свистуна. Треба підчеркнути, що всі резолюції, окрім другої, були ухвалені при кінці нарад, в неприсутности п. В. Свистуна.

Подаємо резолюції в такім порядку, як вони були ухвалені на Соборі:

I. "Семий Собор Української Православної Церкви в Канаді приймає до відома ініціятиву Архиепископа Івана в започаткованню духовних зносин із царгородським патріярхом. Дальше, цей Собор констатує факт, що справа ця не є справою самого Архієпископа, або лише справою Української Автокефальної Церкви в Злучених Державах, але є також справою спільної ваги і консеквенції обох Церков і тому цей Собор вважає, що дальший хід цеї справи мусить провадитися в тіснім порозумінню із Консисторією нашої Церкви в Канаді. Собор, одначе, застерігає собі повне право остаточного рішення в цій справі, при чому буде руководитися такими засадами: 1. Ненарушення соборноправности і самостійности Української Греко - Православної Церкви в Канаді. 2. Ненарушення теперішнього сану священослужителів нашої Церкви. 3. Створення **в свій час власної ієрархії**, задержуючи автокефальність нашої Церкви. 4. Правом злуки в Українською Автокефальною Православною Церквою на Україні, коли така відновиться по волі українського народу і незалежно від чужих".

II. "Семий Собор Української Греко-Православної Церкви в Канаді констатує, що закиди зроблені п. В. Свистуном письмом і словом перед і підчас Собору проти Високопреосвященного Архиепископа Івана є безосновні і негідні. — Собор дальше констатує, що п. В. Свистун по довщій дискусії в часі Собору відтягнув без застереження свої закиди проти Високопреосвященного о. Владики і обіцяв приняти в цій справі рішення Собору та повинуватися вимогам карности церковної організації на будуче. — Тому Собор в добрій вірі приймає заяву п. Свистуна і обмежується на висказанню йому догани".

III. "Вислухавши пояснень і провіривши предложені матеріяли в тих справах Собор констатує, що закиди відносно церковного чартеру і статуту, клерикалізму у веденню церковної організації, неточностей і неформальностей в звязку з ювілейним фондом і неправильного представлення канонічного становища о. Адміністратора, пороблені паном В. Свистуном, є безосновні".

IV. "Собор констатує, що Українська

Греко-Православна Церква в Канаді стояла і стоїть відносно канонів на тому самому становищі, що і всі інші православні Церкви, а в практичних справах поступає після свого чартеру і статута як самостійна церковна організація. Колиж виринає спеціяльне канонічне питання в конкретній формі, його рішається після спеціяльних студій знавцями покликаними в тій цілі церковними властями".—Собор дальше констатує, що стаття о. Адміністратора С. В. Савчука, поміщена в "Українськом Голосі", з дня 20 березня, 1935, правильно опреділює становище Української Греко-Православної Церкви в Канаді в порушеній справі".

До першої резолюції "Укр: Голос" з 17 липня подав таке дуже характеристичне пояснення:

"Повищою резолюцією Собор зазначив, що Українська Греко-Православна Церква в Канаді, не вважає себе за якусь секту, відірвану від православного світа, от же за православну не тільки з імени, а дальше, що вона твердо рішена вдержувати свою соборноправність та самостійність і скоро лише Українська Автокефальна Православна Церква на Україні, тепер **легально** здавлена большевиками, відновиться, відновити знов свої духовні звязки з нею. Зрештою питання зносин з царгородським патріярхом лишилося отвореним і його остаточна розвязка полишена для **консисторії** та слідуючого Собору. Резолюція предвиджує можливість скликання надзвичайного Собору для цеї справи".

Повище пояснення передрукував майже дословно "Вістник" з 15 липня (хоч дата "Вістника" скорша, то він вийшов кілька днів пізнійше як "У. Г.") 'Вістник' був на стільки уважний, що вилишив слово "легально", там де "У. Г." писав, що большевики "легально" здавили нашу Церкву на Україні. Редактор У. Г. на стільки постарівся в своїх "легалістичних" думках, що в него навіть большевики поступають "легально", коли переслідують Українську Церкву. Ще готові йому Совіти прислати ордер заслуги за "легальність".

Дальших резолюцій "У. Г." не друкує, а "Вістник" містить їх без коментарів. "У. Г." ані словечком не згадує про четверту резолюцію, в якій кажеться, що наша Церква в Канаді "стояла і стоїть відносно канонів на тому самому становищі, що і всі інші православні Церкви. Чому "У. Г." ні слівцем не згадав про цю резолюцію? Чому "Вістник" не дав жадних коментарів до неї? Тому мабуть, бо редактори обох газет знають, що та резолюція є **неправдива, бо наша Церква не стояла і не могла стояти на тих самих канонах, що й другі православні Церкви, бо не могла, від часу, як приняла над собою юрисдикцію теперішнього Владики й юрисдикцію київського митрополита. Впрочім Владика в своїй брошурі виразно признається до того, що нашу Церкву обовязували канони Першого Собору в Києві, бо на ці канони він все покликується в обороні свого становища.**

Покищо ми обмежимося на повищих заувагах. Про резолюції, які висловлюють нагану п. В. Свистунові, не будемо розводитися. Ми певні, що розвій подій в нашій Церкві цілковито оправдає становище п. В. Свистуна. Ми певні також, що загал вірних нашої Церкви знає, що п. Свистун завсігди руководився добром нашої Церкви і що він може чи не найбільше заслуг має в повстанню і розвоєві нашої Церкви Він не перший, якому за хліб відплачують каменем.

Зазначимо однак, що резолюції ухвалені на Саскатунськім Соборі роблять з нашої Церкви цілком іншу, в кождому разі, вже не нашу Церкву. **Вони в дійсности ліквідують нашу Церкву як Українську Автокефальну Православну Церкву.**

Як розуміти першу резолюцію Собору в Саскатуні?

Містимо понизше лист протоерея Корнила Кирстюка, пароха Української Автокефальної Православної Церкви в Шікаго. Лист цей адресований до о. Лещишина в Торонто, але післаний також до других священиків, з яких дехто був ласкавий нам його переслати. Прот. К. Кирстюк добре відомий православним Українцям в Канаді. Він був ректором духовного семинаря в Реджайні, з якого вийшло кількох наших священиків, між ними й о. Лещишин, що сумну ролю відограв на саскатунському Соборі. Прот. К. Кирстюк є православним священиком з Буковини, де він свого часу занимав дуже поважну позицію катехита в жіночій учительській семинарії. Прот. К. Кирстюка наша Церква вважала все знатоком канонічного права. Коли 1924 року нам приходилося вирішити чи приняти до нашої Церкви Арх. Івана Теодоровича, ми вирішили це питання позитивно завдяки авторитетній думці о. К. Кирстюка, який доказав нам, що українська ієрархія була вповні канонічна. Тому то понищий лист його має для нас дуже велике значіння, як людини, що говорить про церковну справу з повним авторітетом.

Чікаго, 25. липня 1935

"Всечесному Отцю
Д. Д. Лещишину, пароху
Торонто, Онт.

Всечесний Отче: —

Дякую, що потрудилися написати про Собор Канадійської Церкви. Я справді вже перечитав статтю в Українському Голосі, але там на диво нема всіх резолюцій. З початку я мав враження, що Ви тільки до мене написали як колишній ученик до свого учителя, щоби почути його погляди. Але коли перечитав Вашого листа ще раз, я вичитав, що Ви написали на припоручення о. Владики і то не тільки до мене, але і до других священиків в Америці і то не на те, щоби почути погляд, але щоби повідомити наших священиків про те, що неможливо ніде прочитати й розбудити в них цікавість довідатися від Вас про "ще деякі справи", яких Ви не порушили в листі. Виж кажете при кінці свого листа так: "Коли Вас будуть цікавити ще деякі справи, про котрі я в цьому листі не згадав — прошу написати, а я радо відповім. Нині пишу тільки це і то в кількох копіях, щоб післати і другим священикам".

Моя відповідь буде трохи довша, як Ваше повідомлення, але инакше не може бути, бо я лишився при старих поглядах.

В свойому листі поставили Ви два твердження: перше є свого рода інтерпретація першої резолюції Семого Собору УГПЦ в Канаді, друге відноситься до становища, яке Церква устами Собору заняла. Кажете так: "Своєю першою резолюцією Собор раз на все заборонив комуб то не було ходити "самопас"; а потім: "Я вірю, що наша Церква стала на найздоровшому становищу".

Позвольте, що я подам Вам свої заваги до першої резолюції. Але тому, що Ви написали до наших священиків, я пішлю й їм по копії цього листа, щоби й вони знали мій погляд і на підставі Вашого, мойого і свого погляду прийшли до одного, який тепер конче мати, щоби не допустити до цілковитої руїни того діла, яке тяжкою працею творилося для прославлення Бога і спасіння Українського Народу.

I.

Кажете так: "Своєю резолюцією Собор раз на все заборонив комуб то не було ходити "самопас": Все мається робити за порозумінням і згодою цілої Церкви".

Розуміння першої резолюції, як Ви його поставили,—чи воно Ваше, чи також о. Владики, котрому Ви "прнобіцяли" написати до мене і других священиків?

Я з дива не можу вийти читаючи Ваші слова "комуб то не було" і "ходити самопас", бо й кого та що треба розуміти по Вашому, як не о. Владику і навязання зносин з царгородським патріярхом? Чи Ви дійсно розумієте, що Собор в такому змислі рішив, чи Ви тільки навмисне докидуєте слова "комуб то не було" і "ходити самопас", щоби зібрати більше матеріялів? Далі — чи Ви свідомі того, що своїм розумінням значіння рішення Собору Ви сказали не инакше, а тільки що "Семий Собор першою резолюцією раз на все заборонив (навіть) о. Владиці ходити самопас", та що перша резолюція після Вашої інтерпретації повинна звучати: "Семий Собор УГПЦ в Канаді приймає до відома, що Архипастир пішов "самопас". Дальше цей Собор констатує факт, що справа ця не є справою самого Архиепископа, або лише справою УАПЦ в З. Д., але є також справою спільної ваги і консеквенції обох Церков і тому Собор вважає, що дальше "ходження самопас" мусить провадитися в тіснім порозумінню із Консисторією нашої Церкви в Канаді?"

Так треба по Вашому розуміти першу часть резолюції. Але тому, що такого порозуміння не було, Собор застеріг собі право остаточного рішення в цій справі і каже, що буде руководитися засадами, як "1) Ненарушення соборноправности і самостійности УГПЦ в Канаді; 2) Ненарушення теперішного сану священослужителів нашої Церкви; 3) Створення в свій час власної ієрархії, задержуючи автокефальність нашої Церкви; 4) Правом злуки з УАПЦ на Україні, коли така відновиться по волі Українського Народу і незалежно від чужих".

Перша часть резолюції каже виразно й недвозначно: "Собор приймає до відома" і на цьому кінець, бо він приймив до відома! Та не тільки ініціятиву, але все, що та ініціятива потягає за собою. Треба перечитати "Тези", вступ і закінчення до них, й побачимо, що це не ініціятива, але намір підчинити нашу Церкву в Америці патріярхови, бо 38-ма теза й каже, що злучена Церква (наша в Америці і та друга) буде епархією царгородського патріярхату, отже і Канадійська так само, бо яка консеквенція з тої ініціятиви(?) для нашої Церкви в Америці, така сама для Вашої в Канаді, бо це "справа спільної ваги і консеквенції обох Церков".

Вірю, що Ви мали в руках "Тези", або Вам читано їх, отже Ви знаєте, що Собор Канадійської Церкви приймив до відома таке:

1) Оформлення епископату архипастиря за згодою і благословінням царгородського патріярха (2-теза).

2) Згоду Архипастиря і Консисторії УАПЦ в Америці, щоби Консисторія тої другої Церкви просила царгородського патріярха, аби він визнав нашого Архипастиря канонічним православним епископом, а спосіб, як це малоби наступити, полишено патріярхови, так само опреділення степення епископського достоїнства Архипастиря (4-та Теза).

3) Членами Консисторії не можуть бути миряне (10-та теза).

4) Членів Консисторії іменує Архипастир на доживоття, отже не вибирає Собор (15-та Теза).

5 Наша Церква буде епархією царгородського патріярха (38-ма Теза, отже пощо застерігати автокефальність?)

6) Усі умови ратифікуються Соборами духівництва обох Церков, а не Соборами з духовних і світських представників Церков (46 теза).

7) Так ратифіковані Тези уважаються правосильними (47-ма теза).

Це приняв до відома Собор Канадійської Церкви зі всіма наслідками, проти котрих (дарма!) застерігатися в другій части першої резолюції.

Маєте що закинути моїй інтерпретації першої резолюції Собору? Але не забувайте, що це є інтерпретація на підставі Вашої. І коли Вам буде виглядати, що я думаю противно як Ви, то приймить до відома, що не тому, що не хочу так думати, але тому:

"Хочу, щоби мене переконано, що вся ця справа з патріярхом є свята, що вона більше свята від того, що сталося в Києві 1921 року, котре ми удобрили і приняли, обороняли, за що потеріпли сотки людей утратою волі і життя, в що ми вірили повних 10 років, що воно святе, Христове, наше. Бажаю, щоб переконано мене, що то не було святе. Але коли воно не було святим, то по що було вговорювати в людей, що було?

Тепер спитаю: Де тут те, що Ви кажете "Собор заборонив?" Щоби перша резолюція відповідала тому, як Ви її хочете розуміти, вона повинна звучати так:

"Сьомий Собор УГПЦ в Канаді рішучо не погоджується з ініціятивою Архієпископа в започаткованню духовних зносин з царгородським патріярхом і просить Архипастиря, щоби негайно відкликав телеграфічно меморандум від патріярха".

II.

Кажете: "Я вірю, що наша Церква стала на найздоровшому становищу". Вірите? Я не вірю!

Собор приняв до відома ініціятиву Архиепископа в започаткованню духовних зносин з царгородським патріярхом. А чи перед Собором стало було ясним все те, що звязане з тою "ініціятивою?" Хочу вірити, що велика більшість світських делегатів не думала про це, бо мала щось иншого "на оці", а духовні "страху ради юдейського" згодилися.

Чи взяли під увагу, що Консисторія тої другої Церкви післала прохання до царгородського патріярха, щоби він зробив нашого Архипастиря канонічним православним епископом?" Чи Собор застановлявся над тим, що наш Архипастир під всім підписався і признав, що він неканонічний православний епископ і не в єдности з Вселенською Церквою? Чи Соборови дано нагоду подумати про те, що є "канонічний епископ", а що значить "єдність з Вселенською Церквою"?

Учасники Собору іменем цілої Канадійської Церкви рішили щось зовсім противного як те, за що її представники боролися в Йорктоні підчас судової розправи з еп. Філіповським, потім в Вінніпегу на розправі проти Канадійського Українця зга. еп. Будки, і противне як те, що нас учив наш Архипастир і що ми врочисто вчили вірних нашої Церкви через повних 10 років.

В Йорктоні був закид, що наш Архієпископ не є канонічним епископом, і на цьому спочивало оскарження, що Церква в Едмор, Саск. не може признавати юрисдикції нашого Архипастиря, та що наша Церква в Канаді не є Христовою Православною Церквою. Там о. Дмитро Кирстюк, В. Свистун і я під присягою зізнавали і доказали, що наш Архипастир є канонічним православним епископом. На суді в Вінніпегу не розходилося отверто про канонічність Архипастиря, але про те, чи наші священики в Канаді є дійсними священиками, отже закид проти канонічности Архипастиря був закритий. На тому процесі я під присягою зізнав, що наші священики в Канаді є дійсні священики, і доказав, а свідки потвердили мою присягу. Між свідками був навіть священик римської Церкви, авторітет по Церковному Праві.

Хто тепер правий? Чи Собор Канадійської Церкви, який приймаючи до відома зносини нашого Архипастиря з царгородським патріярхом погодився з тим, що наш Архипастир не є канонічний, чи ми, що кличучи Бога на свідка присягали, що наш Архипастир є канонічним? Не може бути правда по обох сторонах, якась сторона мусить уступити! По котрійсь стороні є неправда! Або ми фальшиво присягали, і наші братя в Едмор коло Фомлейк повинні передати Церкву Філіповському, а о. мітрат Савчук повинен віддати гроші, які "виграв" від Канадійського Українця, — і нас, що присягали, повинні посадити за кривоприсягу в тюрму, або ми правдиві, і **в Канаді повинен відбутися ще оден Собор,** який би без всяких инших побічних цілей повинен вирішити справу на користь Церкви, на славу Божу і честь народу.

Бачите тепер, на якому становищі стала Церква, принявши таку резолюцію? Таке становище не є найздоровше, але дуже хоровите, бо:

1) Резолюція не забороняє раз на все "комуб то не було ходити самопас".

2) Не забороняє вона тому, бо приймила до відома "започаткування зносин з царгородським патріярхом".

3) Ця резолюція противиться сама собі, бо а) в першій части приймила до відома, б) в другій части поробила застереження, якими перекрислила все те, що приймила до відома; вона є "ні вовк, ні баран".

Вірю, що Ви зрозуміли мій погляд на цілу справу. Тому що я думаю, що Вам буде конче поінормувати о. Владику про вірповідь мою на Вашого листа, я залучую Вам ще й копію цього листа, щоби заощадити Вам труд.

Прийміть, дорогий отче, до відома, що не пишу до Вас в обуренню, але в тому самому тоні, як говорив до Вас тоді, коли, як умів, приготовляв Вас до пастирства в Рідній Церкві Українського Народу.

Остаю з пошаною до Вас, Ваш

о. К. Кирстюк".

УГОДА МІЖ НАШОЮ ЦЕРКВОЮ В АМЕРИЦІ І ЖУКІВЦЯМИ

(Продовження зо ст. 1-ої)

4.) Духовна Консисторія Української Православної Церкви в Північній Америці зобовязується разом з духовенством і вірними **просити Св. Вселенського Царгородського Патріярха і** Його Представника в Америці, Впреосв. Архиепископа Атанагораса, **щоби Св. Вселенський Царгородський Патріярх визнав Впреосв. Архиепископа Іоанна Теодоровича канонічним православним епископом в єдности з св. Вселенською Православною Церквою в такий спосіб, який Св. Патріярх визнає за найбільш відповідний і достойний. Опреділення степения епископського достоїнства залишається до остаточного вирішення Св. Вселенському Царгородському Патріярху.**

5.) Обидві Консисторії вище названих Церков вже тепер зобовязуються, при згоді Впреосв. Архиепископа Іоанна Теодоровича також тепер в їх присутности урочисто даній, що негайно після повної злуки обидвох Церков, зглядно з тим, що сказане в точці 2, злучена Церква поробить старання мати чимскорше, а найдалі до року, другого епископа, зглядно кандидата на епископа-помічника, щоби в той спосіб Церква була забезпечена на випадок недуги, відсутности чи смерти її першого Архипастиря.

6.) До часу, коли буде проголошена і переведена повна злука вище називаних Церков, на основі позитивного рішення Св. Вселенського Царгородського Патріярха в справі канонічного оформлення епископату Впреосв. Архиепископа Іоанна Теодоровича, обидві Церкви задержують ті самі центральні органи управи; ті самі свої урядові часописи; не будуть приймати одна від другої ані священиків, ані парохій, хіба в виїмкових випадках, за обопільною згодою; так само в міжчасі, перед повною злукою, обидві Церкви не будуть представляти на висвячення в діяконів і презвитерів та епископів своїх кандидатів, без обопільноо порозуміння і згоди.

10) Членом Консисторії не може бути мирянин.

15.) **Іменувати нових членів Консисторії,** в случаю смерти чи резиґнації, або усувати членів Консисторії ізза важних і законних причин, **Архипастир може на основі одноголосного рішення Консисторії.**

17.) З хвилею заключення повної злуки злучена Церква перебирає всяке майно движиме й недвижиме обидвох до сього часу незлучених Церков, тобто УПЦ. П. А. і УАПЦ. С. Д. а також всякі фінансові облігації, зобовязання, довги, ноти (векслі), залеглости платні і т. п. обидвох досі незлучених Церков. Однак лишень такі довги, облігації, ноти і всякі інші зобовязання будуть виплачені, які будуть признані Консисторією.

36.) **Поза один комунікат,** що ним буде проголошене порозуміння обидвох Церков в теперішній час і заява про те, що обидві Церкви знаходяться на дорозі до повної злуки, Консисторії обидвох Церков, **ані Архипастир, ані члени Консисторії обидвох Церков не будуть видавати ніяких інших комунікатів дотично тої справи.** З тону цих вище опреділених двох комунікатів мусить бути зрозуміло всім, що Церкви знайшли дорогу злуки єдино на основі науки Божественного Спасителя Христа.

38.) **З уваги на те, що Злучена Церква буде рахуватись епархією в лоні Вселенської Православної Церкви в канонічній єдности з Св. Вселенським Царгородським патріярхатом,** і з уваги на це, що **Консисторія**, як дорадчий орган Архипастиря і стоячий під його кермою управляючий апарат Церкви, не може ставити перед свій суд Архипастиря (чи першого, чи другого) **всі оскарження проти єрархів Злученої Церкви можуть бути вношені через Консисторію до Св. Вселенського Царгородського патріярха на руки його законного представника в Америці. Від рішень Св. Вселенського Царгородського Патріярха в повищій справі нема відклику.**

40.) **В парохіях, де не заведено української мови в богослуженнях,** в часі архиерейських візитацій, Архипастир вживає **церковно-словянської мови** з українською вимовою. Українізація богослужень в таких парохіях, оскільки така буде бажана на основі відповідно підготовлених настроїв посеред вірних, мусить бути впроваджувана постепенно, пляново і обережно, а відправа першого богослуження в українській мові мусить відбуватись найбільш врочисто, щоби в той спосіб захоронити Церкву від всяких можливих втрат.

43.) **Усі повищі постанови будуть положені в основу доповнень і поправок і змін до чартеру, конституції і статутів злученої Церкви.**

44.) **Усі повищі умови приймаються і підписуються представниками обидвох** вище названих Церков; одні з них, що відносяться до взаємовідносин між обидвома вище названими Церквами до часу їх повної злуки, входять в життя з днем їх принятя і підписання; всі інші увійдуть в життя з хвилею заключення повної злуки.

45.) **На випадок розриву дальших переговорів, який можливий лишень в випадку негативного відношення Св. Вселенського Царгородського Патріярха до канонічного оформлення епископату Впреосв. Архиепископа Іоанна Теодоровича, ці умови не будуть ніколи в ніякій спосіб проголошені;** а і в такім випадку обидві Церкви не будуть себе поборювати, але будуть шукати всіх можливих способів до їх повної злуки.

46.) Усі повищі умови будуть **ратифіковані Соборами священиків** обидвох вище названих Церков. Час, місце і спосіб переведення таких Соборів будуть встановлені Консисторіями обидвох Церков на дальших спільних засіданнях.

47.) **Як що така буде воля Архипастиря і Консисторії,** після того, як повищі умови будуть ратифіковані Собором чи Соборами священиків обидвох вище названих Церков **і на тій основі вже будуть уважатися правосильними,** вони можуть бути предложені до ратифікації загального Собору вже злученої Церкви, зложеного з священиків і представників парохій.

48.) Ці умови приймаються Впреосв. Архиепископом Іоанном Теодоровичем і Консисторією Української Автокефальної Православної Церкви в Сполучених Державах з одної сторони а з другої Впреп. Адміністратором о. Н. Підгорецьким і Консисторією Української Православної Церкви в Північній Америці, в місті Нюйорку, Н. Й. сього шестого дня місяця березня 1935 Б. Р.

Система очернень і брехонь

На кілька днів перед виходом оцього числа в світ сталися дві події, що кидають яскраве світло на справу непорозумінь в нашій Церкві. Недавно вийшло число "Вістника" (з датою 1 серпня) і відбувся мітінг (2. сер.) в салі при Укр. Прав Церкві св. Михаїла на вул. Дізраелі в Вінніпегу. Той мітінг був скликаний консисторією за картками висланими до членів і не-членів нашої Церкви.

Так з самого "Вістника" як і з мітінгу видно, що наш церковний провід не має жадних гідних і переконуючих аргументів для скріплення свого становища і рішився пустится на найбільш ганебний спосіб боротьби, системою очернювань, перекручувань фактів і явної брехні. Та система має за ціль передовсім знищити особисто п. В. Свистуна, як провідника народоправного курсу в нашій Церкві.

Перед в тій негідній тактиці проти особи п. Свистуна взяли в свої руки три особи, п. Я. Арсенич, Мир. Стечишин і о. С. В. Савчук. Їм до помочі став посол Бачинський.

В "Вістнику" з 1 серпня, що своїм тоном став другим "Точилом" є три статті проти п. Свистуна, а разом вони забірають пять цілих сторін. Передовиця в "Вістнику" п. н. "Не можна більше мовчати", як довідуємося, є з під пера п. Арсенича, друга стаття п. н. "Протестантизм влазить задними дверми" є написана п. Мир. Стечишиним, а автором статті п. н. "Порозуміння з патріярхом" є о. Савчук. Дві перші статті, головно передовиця, є ординарним і негідним пашквілем очернюючим особисто п. Свистуна. В передовиці п. Арсенич закидає п. Свистунові отсі річи: ломання карности; ненормальність; перекручування фактів і явну брехню; безпідставне очернювання невинних людей (о. Савчука) в каригідних вчинках, і нечесність; бунтовання людей, щоб внести в Церкву розбрат; а що найважніще, п. Арсенич закидає п. Свистунові, що він є руїнник, робить руїнницьку роботу, і що він ту роботу веде при помочі і на користь чужих людей, **головно католиків і стрільців.**

Коли в передовиці закидається п. Свистунові коншахти з католиками і стрільцями, то на тій самій стороні (5-ій) в статті про протестантизм п. Мир. Стечишин закидає п. Свистунові, що він хоче "завести задними дверми протестанизм в нашу Церкву". П. Стечишин також закидає п. Свистунові: бездільність в громадськім життю, авантурність, злобу, бажання на Церкві пімститися, руїнницьку роботу або валення того всього, що він колись будував; і остаточно—брехунство.

О. Савчук закидає п. Свистунові, що його фантазія витворила "зраду" в церковнім проводі, що він перекручує резолюції саскатунського Собору, і закінчує свою статтю ось так: що робота й говорення п. Свистуна — **"це злочинне перекручування та натягування фактів для того, щоб трівожити людей та вносити в Церкву розбрат".**

Все це написано, щоб читачів переконати, що п. Свистун — це негідна, нечесна, брехлива людина, руїнник, що не перебирає в засобах і в своїй руїнницькій роботі лучиться в той самий час з католиками, стрільцями і протестантами.

Що наш "провід" робить це пляново, щоб п. Свистуна "знищити" в очах нашого загалу, видно також і з У.Г. з 7. серпня, в якому такий самий закид є втручений в Відділі Суиду. Іменно в статті п. н. "На зізд до Саскатуну", (підписаній п. Йосифом Ясенчуком), пишеться дослівно так: "Наші вороги всі помагають **п. Свистунові, отже видимо, кому це користь".** Так пише У.Г., що відмовився друкувати статті п. Свистуна, бо У.Г. не хоче більше мішатися в церковну полеміку, бо У.Г. хоче бути безсторонним. Гарна то безсторонність, коли п. Свистунови У.Г. закидає, що він має звязь з ворогами нашої Церкви.

Властителі У.Г., які є заразом і властителями "Вістника", показали свою "безсторонність" до п. Свистуна в той спосіб, що надрукували останнє число "Вістника" (по правді те число повинно зватися "Вістник-Точило") в подвійній кількости і розсилають його **даром всім, кому попаде.**

Пляновість акції для "знищення" Свистуна хочби й найгидкійшими способами особистих очернювань найкраще було видно з мітінгу скликаного консисторією до салі Церкви св. Михаїла. Там головну промову проти особи п. Свистуна виголосив знова п. Арсенич, про якого ми тепер знаємо як про того, що був головним "стратегом" для нього, щоб відповідно зорганізувати саскатунський Собор і через вибух там "бомби" Собор здезорганізувати, делегатів ввести в блуд, і в той спосіб "ратувати Церкву" від Свистуна. Це робив п. Арсенич не титулом свого членства в нашій Церкві, бо він членом нашої Церкви ще ніколи не був, але титулом того, що він є "правним дорадником" консисторії і Церкви.

Скажемо коротко, що в історії нашого українського руху в Канаді не було ще випадку, щоб на заслуженого діяча, як п. Свистун, хто будь так несовісно і нечесно накинувся, як п. Арсенич це зробив на тому мітінгу. Хоч мітінг був скликаний консисторією в справі Саскатунського Собору, п. Арсенич про Собор не говорив нічого. Він в своїй промові говорив тільки про п. Свистуна як особу, виливаючи на нього самі тільки помиї, буквально мішаючи його з болотом, або ще гірше. Найбільш запеклий ворог п. Свистуна до тепер ще не позволив собі так несовісно поступити. По словам п. Арсенича, п. Свистун є не тільки руїнник, але й людина, що тільки знала **використовувати** ті інституції, які були під його контролею; що він в тих інституціях оставав так довго, як це було йому особисто вигідно й корисно; що він резиґнував тоді, як це було йому особисто корисно і лишав інституції з великими тягарами, щоб решта членів "проводу" ті тягарі несли. Що більше, що Свистун **не знав як обходитися з громадськими грішми,** що уживав пр. в користь Інституту, а властиво, щоб заплатити собі свою місячну платню, гроші зложені на другі цілі в Сус-і. Що Свистун своїми особистими вибриками спричинив великі грошеві втрати для богато людей і стратив цілком їх довіря; що він заложив філію Інституту в Вінніпегу і наробив тим довгу саскатунському Інститутові на сім тисяч долярів; що він все ставив "провід" під дурного хату своїми вибриками і несподіванками; що він знає тільки всіх нівечити і нищити; що він стратив вже довіря загалу і не має права вести жадної акції, тим більше, що в Саскатуні на Соборі він плакав "як хлопчик" і просив, щоб йому простили його вибрики. Словом п. Арсенич змалював п. Свистуна як найнищу й найпідлішу людину.

Віримо, що вірні нашої Церкви і цілий наш загал в Канаді аж надто знають особу п. Свистуна й його заслуги для нашого народу. Віримо, що не потрібно нам додавати жадних коментарів і оправдувати п. Свистуна від закидів. Ті закиди дуже підлі, але ми певні, що вони обернуться проти авторів тих закидів і що цілий загал наш в Канаді прийме ті закиди так само, як приняли їх присутні на мітінгу в салі при Церкві св. Михаїла, де рішуча більшість настільки була ворожо настроена проти п. Арсенича. що колиб він був не спустив з тону, хто зна, чи цілий він вийшовби був з салі.

Покищо нотуємо цей вуличний і нечесний спосіб боротьби зо сторони нашого церковного "проводу" як доказ, що той "провід" відчуває страшну слабість своєї ідеольогічної позиції, що він видить, що зайшов в сліпий кут і з того кута хоче вийти фабрикаванням "смердячих бомб" проти тих, які обороняють дотеперішне становище нашої Церкви, головно проти п. Свистуна. Хай вони вживають "смердячих бомб", а ми будемо вживати **доказів слушности нашої позиції, опертих на тому, що ми писали говорили, ухвалювали і думали через останніх 11 літ.**

Злука з патріярхом

На жаль не маємо місця обширнійше відповісти на статтю о. Савчука в "Вістнику" з 1 серпня п. н. "Порозуміння з патріярхом". Ограничимося до кількох заміток.

Намірене підчинення нашої Церкви патріярхові вийшло з переговорів між нашим Архієпископом і жуківцями. В тих переговорах Архієпископ і жуківці **знайшли спільний фундамент,** який зазначений є в т. зв. Тезах і які містять **умови, на котрі обі сторони вже згодилися і ту згоду ствердили своїми підписами.** Умови між Архієпископом і жуківцями підчеркують передовсім факт, **що наш Архієпископ не є канонічний, а дальше касують соборноправний устрій в нашій Церкві в Америці і натомість заводять устрій ієрархічний: священичо - епископський. І на те все згодився наш епископ стверджуючи це своїм власноручним підписом.**

О. Савчук признав, що Тези є **крайно шкідливі для нашої Церкви, що вони касують соборноправність і признають, що наш епископ є неканонічний.** Рівночасно о. Савчук дальше каже, що наш Архієпископ і його духовенство в Америці **"в принципі" згодилися на це, щоб просити патріярха визнати Архиепископа канонічним епископом,** або другими словами що він є неканонічний, так як Тези про це пишуть. О. Савчук додає, що колиб Тези були основою злуки з жуківцями і епископ на них підписався, то **"Канадійська Церква не малаб іншого виходу, як тільки його осудити, та не признавати більше за свого епископа".** І хоч о. Савчук старається доказати, що Тези не є "принятими услівями вже завершеної злуки — вони є тільки **матеріялом** до дискусії в справі злуки" — кождий, що Тези прочитав знає, що якраз Тези є **умовами, на які вже погодилися обі консисторії і епископ і всі вони їх підписали.**

Отже після слів самого о. С. В. Савчука епископ поповнив вже зраду, його ми мусимо осудити і більш за свого епископа не признавати. Тези є тими умовами, які є основою наміреної злуки між нашою Церквою в Америці і жуківцями. Тези виразно говорять (2-га точка), що повна злука наступить тоді, як патріярх признає нашого епископа канонічним; а 45-та точка говорить, що переговори можуть розірватися тільки тоді, якби патріярх не признав нашого епископа канонічним. Поза це ніде не сказано, що котра будь з умов підписаних нашим епископом і жуківцями, можуть бути змінені. Противно всі точки Угоди виключають всяку можливість зміни тих всіх умов, які в Тезах є **основою або фундаментом злуки.**

Тези також говорять про це, що наша Церква по злуці буде підлягати юрисдикції патріярха (Теза 38-а), отже говорення про це, що ми шукаємо тільки **зносин** з патріярхом як і зо всіма другими православними Церквами, **а не підлеглости** патріярхові — є явне, очевидне перекручування фактів.

О. Савчук дальше пише, що епископ ще не поповнив зради, бо **він тільки написав лист до патріярха".** Але в тім листі епископ просить патріярха **приняти його разом з цілою Церквою під свою юрисдикцію.** Колиб котрий будь з наших священиків написав просьбу до якого другого епископа або другої Церкви, щоб ті приняли його під свою юрисдикцію, той священик **вже в час написання листу поповнивби зраду супроти нашої Церкви.**

О. Савчук повинен до епископського листа післаного до патріярха застосувати мірку п. Мир. Стечишина, якою він міряв вчинок оо. Сарматюка і Шумського в своїй статті "Риба в мутній воді". Там він написав, що оо. Сарматюк і Шумський, написавши на 1 грудня 1934 лист до жуківської консисторії з просьбою приняти їх в склад жуківських священи-

(Докінчення на ст. 14.)

ЦЕРКОВНІ ГРОМАДИ! НА СВОЇХ ЗБОРАХ ДОМАГАЙТЕСЯ СКЛИКАННЯ НАДЗВИЧАЙНОГО СОБОРУ УКР. ПРАВ. ЦЕРКВИ В КАНАДІ!

Браття Стечишини і канони Київського Собору

Як вже відомо пересічному вірному нашої Церкви, три браття Стечишини є великими стовпами теперішнього "патріяршого" і "старо-канонічного" курсу в нашій Церкві. Всі вони належали, або брали участь як "гості" в резолюційній комісії, що уложила сумної слави резолюції на саскатунському Соборі.

Як же ставилися всі вони до канонів київського Собору, як канонів, що обовязують нашу Церкву тоді, як спір за канони зачався на сторінках У. Г.?

П. Мир.Стечишин, редактор У.Г. зараз по появі своєї статті в У.Г. п. н. "Риба в мутній воді", на мій протест, що він в тій статті представив справу женячки священиків зо становища католицької Церкви і православних Церков, що стоять на старих канонах, але не нашої Церкви, яка тримається канонів Київського Собору, ані словечком не згадав був тоді мені, що канони київського Собору нас в Канаді не обовязували.

Противно, в середу ,вечером, 6-го березня, на засіданню вінніпеського відділу СУС-а в присутности яких 10 осіб він заявив був мені, що в канонах Київського Собору ніде не було сказано, що священики можуть женитися по висвяченню, а також що ті канони піддержують його толковання справи женячки священиків, подане в його статті "Риба в мутній воді".. В два тижні пізнійше, поміщена була в У.Г. стаття з підписом о. С. В. Савчука, якої п. Мир. Стечишин був спів-автором, що київські канони нашу Церкву не обовязують.

П. Юліян Стечишин, з Саскатуну, писав мені в листі з 14 марта, недовго по появі моєї статті в У. Г. п. н. "Женячка священиків по висвяченню":

"Думаю, що маєте рацію в справі женячки священиків. Таке нарміння я мав, коли лише епископ до Канади приїхав".

П. Мих. Стечишин, з Йорктону, написав мені таке в листі з 24 березня:

"Перечитав (обі статті, себто . Мир. Стечишина й мою) і скажу, що ви обидва маєте рацію. **Я годжуся зі становищем Мирослава щодо Сарматюка-Шумського, а з Твоїм щодо канонів".**

А потім вже, як п. Мих. Стечишин написав був свою брошурку п. н. "Про догми, Канони і Правне Становище Укр. Гр. Прав. Церкви в Канаді", в якій він подав проти мене як найбільший закид те, що я мавби на розправі в Йорктоні про Церкву в Едмор під присягою заявити, що нас київські канони не обовязують, він в листі до мене, а також і на Соборі в Саскатуні, **відтягнув цей свій закид як неправдивий.** Очевидна річ, це відтягнення прийшло трохи за пізно.

Все таки нині всі три Стечишини твердять, що київські канони не обовязують нашої Церкви і що ми тримаємося тих канонів, що й всі другі православні церкви.

Видно, що брати Стечишини можуть зміняти і факти і "переконання" в міру обставин і в міру вимог "організаційної карности".

В. Свистун.

Короткий начерк статуту Братства Оборони Рідної Церкви

1. Імя: Братство Оборони Рідної Церкви, Б.О.Р.Ц.

2. Місце: Місце головного уряду Б.О.Р.Ц. є Вінніпег, Ман., Канада. Тимчасова адреса:
Ukrainian Church Defence Brotherhood
607 McArthur Bldg., Winnipeg, Man.

3. Цілі:

а) Оборона головних принципів Рідної Церкви, вичислених в резолюції про Б.О.Р.Ц., ухваленій на зборах парохії при Укр. Прав. Соборі в Вінніпегу.

б) Праця для поширення і скріплення Української Православної Церкви в Канаді й Америці.

в) Моральна й матеріяльна піддержка Укр. Прав. Церкви і взаїмопоміч між членами Братства.

г) Праця для плекання і поширення чистоти й краси українського співу й обряду в Церкві.

г) Поширення духа братерства й християнської любови між членами Братства і вірними Укр. Прав. Церкви.

д) Плекання практичної кооперації між світським елементом і духовенством в Укр. Прав. Церкві.

е) Праця над розкріпощенням Української Церкви на Рідній Землі.

є) Поміч в національно - освідомлюючій праці серед українського народу.

4. Члени: Членом Братства може стати Українець або Українка, що зачисляють себе до вірних Української Православної Церкви в Канаді й Америці й стоять на засаді автокефалії Церкви. Членська вкладка виносить доляра річно. Член отримує безплатно бюлетень Братства.

5. Льокальні Братства: Братство має свої відділи або льокальні братства по цілій Канаді й Америці. В кождій місцевости, де є пять вірних Укр. Прав. Церкви, може бути заснований відділ Братства. Відділи можуть організуватися при церковних громадах, або де це неможливо, повинні існувати самостійно.

6. Уряд відділу Братства: Уряд відділу Братства мусить складатися що найменше з трьох осіб: голови, секретаря і касієра. Треба мати також одного контрольора. Де є більший відділ там треба вибрати уряд з пятьох осіб: голови, його заступника, секретаря, його заступника і касієра, а також треба вибрати контрольну комісію з трьох членів.

7. Розділ фондів: Кождий місцевий відділ Братства висилає до Головного Уряду від кожного члена 75ц. затримуючи на місцеві цілі Братства 25 ц.

8. Братство повинно діставати фонди також з ріжних підприємств і даток.

9. Орган Братства: Братство видає свій бюлетень "Рідна Церква".

10. Безпосередна ціль Братства: Працювати для скликання надзвичайного Собору Української Православної Церкви в Канаді й Української Автокефальної Церкви в Америці в ціли закріплення на дальше в нашій Церкві в Канаді й Америці тих основних принципів, на яких наша Церква дотепер стояла, іменно автокефалія, рідна мова, соборноправність, канонічність відновленої ієрархії, затримання основних канонів Першого Всеукраїнського Собору в Києві, 1921 року і взагалі затримання тих всіх приципів, які лягли в основу нашої Церкви від її відродження.

11. Безпосередний обовязок члена:
Кождий член Братства має словом і письмом поширяти цілі Братства, а головно має старатися ужити свіх своїх впливів на членів місцевої церковної громади, щоб в ній були скликані надзвичайні збори для переведення резолюцій ухвалених на зборах парохії Укр. Прав. Собору в Вінніпегу в цілі скликання надзвичайного Собору Церкви.

12. Льокальні Братства дістають всі інструкції й інформації від Головного Уряду Братства, якого адреса є:
Ukrainian Church Defence Brotherhood
607 McArthur Bldg., Winnipeg, Man.

Застановімся добре!

Треба нам застановитися добре над оттакими справами:

Доносять нам, що вживається всякої пресії проти наших священиків, щоб вони не сміли висказати своїх дійсних думок про теперішний критичний момент в історії нашої Церкви. Для пресії вживається навіть провокаторських листів.

Нам здається, що не можна вживати нечистих рук до чистої церковної справи. В кожній другій Церкві священикам вільно цілком свобідно висловити свої погляди на дуже важливі питання по канонам і ідеольогії Церкви. В нас всі мусять мати одну тільки думку, іменно ту, яку в даний час має о. Владика, або Адміністратор.

Ослаблення нашої Церкви в Сполучених Державах Америки через перехід в нашої Церкви до жуківців кількох священиків і громад треба завдячувати витворенню серед нездорових тамошніх обставин типа священика-провокатора й донощяка. Духовним батьком того типа є о. Гундяк, якому лицює богато більше бути членом тайної поліції, ніж священиком якоїби то було Церкви, (а він був вже в трох Церквах). В Канаді, на щастя, той тип тільки що накльовується. І то під нездоровим впливом і близкістю Америки. Загал нашого священства в Канаді ще не заразився бакцилями провокації і доносів. Наші священики повинні однак застановитися над досвідом нашої Церкви в Америці і старатися вбити в самих зародках нездорові бацилі провокаторства, бо ці бацилі готові з часом нанести страшну шкоду Рідній Церкві.

Слова й діла в церковній роботі мусять бути однакові. Не можна проповідувати християнської любови, а практикувати поганську ненависть! Не можна проповідувати побожности, а самому до Церкви не ходити. Не можна хвалитися тим, ось який то я щирий православний, а до Церкви зайти тільки раз або два рази в рік. Не можна вважати себе оборонцем Рідної Церкви, а дітей своїх не хрестити.

ЩЕ ОДИН ЮВИЛЕЙНИЙ РІК

Між вірними і прихильниками нашої Церкви останіми роками повстали дві кляси: "прості" і "пани".. "Прості", це ті, для яких Церкви треба. Вони й до Церкви ходять і гроші на ню дають і священиків утримують і на консисторію й на епископа датки дають. Одним словом — це ті, що так роблять, як говорять. А "пани" — це вже друга кляса (Очевидно не треба зачисляти добрих, дійсних працівників з нашої інтелігенції до "панів") Це ті, що говорять, що Українська Православна Церква добра, що та Церква гуртує в собі свідомих і щирих Українців, що вони самі з тою Церквою симпатизують, але до неї не ходять. А коли який "пан" зволить до церкви прийти, то тільки на Великдень і то дуже пізно, або в часі епископської візитації. "Пани" не платять церковної членської вкладки, не люблять давати взагалі жертв на місцеву церкву, а про дієцезальний фонд їм і не згадуй. На Ювилейний Фонд вони дають по долярови, два, а більшу суму то хиба декляруються, не думаючи її ніколи сплатити.

Пани все говорять про дисципліну. Боже борони, щоб хто небудь з "простих" позволив собі щось сказати проти "панів", бо це "заломання церковної чи національної дисципліни". На тих "панів" дуже спирається теперішня наша консисторія і епископ. А "прості" кажуть собі: Коли в консисторії і епископа "пани" ліпші, як ми "прості", хоч ми Церкву, Консисторію і епископа своїми грішми утримуємо, то від тепер ми позволимо, щоб "пани" троха більше розщедрились. Хай "пани" мають хоч один більше "ювилейний рік". На цей рік "пани" самі будуть давати гроші на Консисторію і епископа, а ми "прості" побачимо, як то воно вийде, головно чи любов між Консисторією і "панами" не охолодиться дуже скоренько, ще заки навіть "панський ювилейний рік" скінчиться.

І ми "прості" такий "панський- ювилейний рік" оголошуємо і чекаємо як "пани" попишуться. Ану "пани", до роботи!

(Докінчення на ст. 14.)

УГОДА З ЖУКІВЦЯМИ

(Продовження зо ст. 8.)

40.) В доказ принятт[я] повищих умов Впреосв. Архиепископ Іоанн Теодорович і Впреп. о. Адміністратор Николай Підгорецький і члени Консисторій обидвох вище названих Церков кладуть нище свої власноручні підписи, умоляючи Божої помочі в благословінні в великім ділі єднання в одній і нероздільній Православній Христовій Церкві Українського Народу.

Архиепископ
Української Автокефальної Православної Церкви в Сполучених Державах
† Іоанн Теодорович, в. р.
Члени Консисторії У.А.П.Ц. в С.Д.
о. В. А. Каськів, голова.
о. Лев Кушнір, секр. фін.
о. П. Білон, секр. рек. .(печать.)
Адміністратор
Української Православної Церкви в Північній Америці.
о. Николай Підгорецький
Члени Консисторії У.П.Ц.П.А.
о. Іван Гундяк, о. Д. Профета, о. Ф. Пипюк. .(печать.)

Щож виказують повищі точки Угоди:

I. Обі сторони виходять з отсих заложень:

А. Наш архієпископ є неканонічний.

Б. Канонічним він стане тільки тоді, як таким його признає царгородський патріярх.

В. Угода розібється цілковито, коли патріярх не визнає нашого архієпископа канонічним.

2. Коли отже Угода розібється, жуківці будуть мати додатковий доказ нашої "неканонічности".

3. Угода цілковито нищить соборноправний устрій нашої Церкви в Америці і заводить в ній устрій чисто клерикальний, цебто контролю самих священиків, так як це є в католицькій Церкві.

А. Угода усуває світських людей з консисторії.

Б. Угода має бути ратифікована самими священиками і вже тоді буде правосильна, без загального Собору.

В. Всі уряди в Церкві на основі Угоди не будуть вибиратися на Соборі, але буде їх назначувати епископ в порозумінню з консисторією.

Г. Членів Консисторії Владика назначує на доживоття, а не вибирає їх Собор.

4. Угода нищить національний характер нашої Церкви, бо замість Собору найвищим її зверхником має стати чужинець Грек. Епископ наш має підлягати у всіх духовних справах виключно патріярхові і ніхто не може судити його, тільки патріярх, хочби й епископ не знати яку шкоду наніс Церкві. І від патріяршого суду нема відклику.

5. Угода та є тайна. Чому? Бо вона є на виключну користь жуківців. В тому є велика хитрість о. Гундяка, автора угоди, який закинув дуже хитру лапку на нашого Владику і нашу консисторію в Америці. Жуківці виграють, як наступить "злука". В дійсности це не буде злука, тільки причеплення нашої Церкви до жуківської. Але заки таке причеплення наступить, наша Церква має бути принижена. За ню мають вступитися перед царгородським патріярхом жуківці і просити його признати нашого Владику канонічним! На це приниження згодився самий наш Владика своїм власноручним підписом і тим підписом признався, що він самий не вважає себе канонічним. А коли злука не наступить, то це буде додатковий доказ, що ми "неканонічні", бо патріярх нас не визнав.

6. Угоду трималося в тайні перед вірними. Для відома вірних в Америці подано тільки звідомлення, що злука наступить, але тайних умов злуки не оголошено. Серед вірних був прихильний настрій до злуки, бо-ж хто з них не хотівби бачити одної Православної Церкви серед українського народу? Угоду тримано від них в тайні, щоб так приспати їх чуйність а потім по витворенню прихильного настрою, поставити їх перед доконаний факт, тим більше, що священикам загрожено, що хто буде проти злуки. той знайдеться без парафії.

7 З тих всіх причин Угода, яку підписав наш епископ, є крайно шкідлива, принижуюча і скандальна для нашої Церкви.

Про це буде ширша дискусія в слідуючих числах "Рідної Церкви".

ІНЦИДЕНТ З О. МАЄВСЬКИМ

(Продовження зі ст. 1.)

ще й свавільно, наче який хлопчина-псотник.

"Вістник" дальше пише так, щоб викликати враження в своїх читачів, що ніби то о. Маєвський просив через проф. Огієнка варшавського Митрополята Діонізія висвятити для Канади єпископа. Такі інсинуації "Вістника" є нечесні і редактори "Вістника" це знають. Але хто раз пустився на дорогу інсинуацій, той з неї не може так легко зійти. Тому то для вияснення справи і для того, щоб віддати справедливість заслуженому священикові нашої Церкви, о. Маєвському, якому зроблено велику кривду так на Соборі як і по Соборі статею в "Вістнику" і поширюванням неправдивих вістей про него ріжними одиницями, головно деякими делегатами на саскатунський Собор, ми містимо понизше переписку о. Маєвського в цій справі з Митр. В. Липківським, проф. Огієнком і еп. Полікарпом, так щоб наші читачі й вірні Церкви самі виробили собі правдивий погляд про цілу справу. А з тої переписки вони побачать що:

1. о. Маєвський писав свої листи до проф. Огієнка в справі еп. Полікарпа або якого другого кандидата **на рекомендацію Митр. Василя Липківського.**

2. Що його переписка була приватного, Церкву необовязуючого, характеру.

3. Що та переписка мала на цілі пособити розвязці справи окремого епископа на Канаду, **яка була поставлена як справа конечна Альбертійським Собором Церкви ще в 1932 р.**

4. Що о. Маєвський не просив через проф. Огієнка, ані не піддавав йому найменшого припущення, щоб Митр. варшавський Діонізій, чи який другий епископ в Польщі, висвятили для Канади епископа. В свойому листі о. Маєвський просить проф. Огієнка подати свою думку про еп. Полікарпа, рекомендованого Митр. Василем Липківським, або намітити другого кандидата на епископа для Канади, з огляду на надходячий Собор в Канаді, на якому справа епископа була одна зо справ для вирішення.

5. З відповіді проф. Огієнка виходить, що він взяв на себе обовязок і поробив кроки (пр. ходив до Митр. Варшавського), на які йому ніхто, а з окрема о. Маєвський, не дав жадних припоручень. За відповідь проф. Огієнка о. Маєвський не може брати жадної відвічальности. Дальше відповідь проф. Огієнка виказує таке велике незнання наших відносин в Канаді і таке велике розходження ідеольогічне між ним, а нашою Церквою в Канаді, що жаден шануючий себе член нашої Церкви не міг такої відповіді трактувати серіозно. Пр. Проф. Огієнко пише в своїм листі про те, що він має кандидата, але його імя треба держати в тайні. Кождий член нашої Церкви знає, що в Канаді імя кандидата мусілоб бути наперед знане цілому Соборові Церкви, на якому він явно - славно мусить бути наперед обраний, а потім аж висвячений на припоручення того Собору.

6. Те саме треба сказати і про відповідь еп. Полікарпа, який виходить, зовсім не знає ієрархії Укр. Автокефальної Церкви, отже цілком противно відноситься до неї, як про це пише Митр. Липківський, а навіть позволяє собі назвати нашого Архієпископа "неканонічним" і згадує також про "самосвяту" та "пересвяту". Якжеж можна поважно трактувати такий лист еп. Полікарпа вірному або священикові Укр. Православної Церкви, яка стоїть на становищу канонічности її ієрархії?

Треба ще додати, що на конференції духівництва в Саскатуні 1933 о. Маєвського прошено, щоб він через звязки на Україні старався довідатись про відповідного кандидата на епископа в Канаді.

Переписка о. Маєвського не зробила найменшої шкоди для нашої Церкви в Канаді. Вона була піднята з думкою про рішення справи епископа на Соборі, але Собор, хоч мав цю справу вирішити, навіть її не торкнувся. Чому? Спитайте консисторію! Замість того консисторія забавилася разом з нашим Владикою в "бомбу", яка в Собору зробила фарсу, а невинній людині, працьовитому і поважному священикові причіпила несправедливо і незаслужено імя "провокатора".

З листа Митр. Липківського:

"Це людина здавна мені відома й досить близька. Петро Сікорський довго був столоначальником Київської Консисторії, а після революції перейшов на посаду до міністерства ісповідань, з яким переїхав до Камянця, куди скоро прибув і я, а з Камянця я вернув до Київа, а він опинився в Польщі. П. Сікорський був один з **найперших фундаторів Укр. Автокеф. Церкви. Був першим Скарбником Всеукр. Прав. Церк. Ради, багато жертвував на її існування.** В Польщі він прийняв чернецтво з іменем Полікарпа і **взяв активну участь в укр. церковнім русі в Польщі і за це був засланий в Білорусь. Потім ми прочули, що відношення до Укр. Церкви в Польщі змінилося і він висвячений на еп. Луцького для керування українськими парафіями.** Висвятив його, звичайно, Варшавський Митрополит. Але він **визнає нашу ієрархію, перший написав до мене листа і навіть надіслав від себе допомогу.** Взагалі еп. Полікарпа я досить знаю, як людину чесну, щиру, віддану справі і кращого керівника Вам і не бажавби. Але думаю, що він хто знає чи погодиться до вас переїхати. Коли ж і не погодиться, думаю, що він міг би Вам порадити достойного з свого духівництва, чи інших церковних діячів".

Лист до проф. Огієнка:

"Восокопв. Пане Професоре! Посилаю в цьому листі чек банковий на 10 (десять) долярів, які прошу зарахувати на 'Рідну Мову"). Дальше в листі пишеться кому зарахувати передплату).

„Оце на днях одержав я листа з Київа з сумною вісткою, що Впр. о. Митрополит Микола Борецький, по оповіданням тих, що повернули з Соловків, безнадійно збожеволів, а інші кажуть, що на Соловках його нема, — десь дівся. Проф. Волод. Чехівський далі перебуває на Соловках і переписується, здається зі своєю дружиною, що живе в Київі. Я післав їй грошову допомогу в сумі 10 долярів, але відповіді від неї ще не одержав. Отця Митрополита, як Вам відомо, виселено за Київ і він перебуває в Олександрівській слободі, зараз під Київом. У Київі залишилась тільки одна українська парафія при храмі Притиско-Никольському на Подолі; тут і осідок митр. Івана Павловського, який ніяк не може угодити большевикам. Наша церковна справа в Канаді розвивається гарно. В останньому році зроблено збірку ювилейного фонду (15-ліття існовання Церкви) і куплено дім у Вінніпегу для вжитку Консисторії і дух. семинаря. Шкода, що не маємо окремого епископа на Канаду, бо Впр. о. Івану Теодоровичу через далеку віддаль годі належно управляти Канадійською Церквою; він звичайно приїзджає до Канади літом, але справа церковна вимагає більшої присутности епископа. Як Ваша думка, чи не булоб добре запросити до Канади Впр. Владику о. Полікарпа Сікорського? Він щирий Українець, поважна, вчена людина і змігби дати духовний провід нашій Церкві. Або може запросити б іншого кандидата з Польщі, бо у нас відповідного немає. Прошу ласкаво подати свою **думку і пораду** в цій справі. В липні відбуватиметься наш Всеканадійський Церковний Собор і ця справа буде вирішуватися. Ваша думка і порада для нас важлива. — У мене праця йде досить успішно. Недавно співали "Службу Божу" через радіо (прямо з Собору через дві радіостації). Успіх надзвичайно гарний; одержали сотки листів з признанням і збірку зроблено надсподівано гарну. Біда, що здоровля моє не надто добре і не, можу свобідно працювати. Що біля Вас нового цікавого? Остаю з правдивою пошаною — о. П. М."

Відповідь проф. Огієнка:

"Цілком до[illegible]очно. Високодостойний Отче! Ваш лист [illegible]ід 15 березня ц. р. поставив відкрито питання, про яке я нераз думав, **бо про нього натякали мені священики в своїх листах,** — про конечну потребу мати для Канади окремого православного Українця-епископа. Ви писали мені про це **відкрито, —'я відкрито** про це відповідаю. Я з радістю візьмусь за цю справу й не пошкодую своїх сил, щоб довести її до найкращого кінця. **Більше того,** — я був уже у митрополита Діонісія й вияснив йому цілу справу. Він погодився: 1) Хиротонізувати для Вас найкращого епископа-Українця й післати його Вам; 2) Кандидат такий є, але імя його буде в тайні, аж поки вся справа не закінчиться. Я поставив конечною умову: вся справа аж до закінчення таємна. Він признав це слушним і погодився. Цю саму умову ставлю й Вам: повна таємність аж до останнього часу, а інакше—справа не вийде. Кандидат: Українець-патріот, з вищою освітою, добрий промовець, ще кращий організатор. Тепер протоєрей, має понад 40 літ. Удівець з 1920 р. Митрополит його висвятить, дасть усе потрібне на дорогу, щоб архиерей приїхав до Вас, як добрий батько і господар. А вже далі — то Ваша справа. Кандидат хоче, щоб до його приїзду побував у Вас я,—приготовити йому дорогу, а може й допомогти на початку. З огляду на Київ, це булаби величезна історична подія, а силу її ми навіть уявити ще не можемо. Церква в Канаді відразу зрослаб. Думаю, що треба-б, щоб жуківці відразу приєдналися до Вас. Імя кандидата я міг би Вам виявити тільки в останній хвилі. Коли вірите мені — повірте мені і в цьому. Зробивши цю справу, я мігби (разом із Вами) спокійно сказати: Нині відпускаєш... Кандидат, про якого Ви написали мені, гірше всякої критики: він Українець не глибокий, не має вищої освіти, промови не скаже, бо двох слів до купи не звяже. То не наша людина. Листа мого в відписах пішліть о. Савчукові, а ліпше переговоріть особисто. В Торонто є о. Д. Лещишин — може й його треба повідомити. Думаю, що Вам треба б переговорити з цілою Консисторією — що вона на те скаже. Чекаю відповіді не тільки Вашої. З глибокою пошаною — І. О."

Лист до епископа Полікарпа Сікорського:

Високопреос. Отче Владико! Прошу дарувати, що турбую Вас своїм листом, але справа важна і тому прошу ласкаво бути уважним до нього. Справа — в набутті епископа для нашої Церкви — себто Української Православної тут в Канаді. Осмілююсь писати тим більше до Вас, що трохи тямлю Вас ще з Київа, а близше Вас знала моя дружина, яка працювала в міністерстві ісповідань, коли Ви завідували, здається, департаментом православія. Крім цього згадував мені про Вас недавно в листі до мене наш Впр. о. Митрополит Василій Липківський, якого Ви не забуваєте і допомагаєте в біді. Я теж посилаю йому щомісячну маленьку допомогу. До речі,я поки що **приватно** звертаюсь з запитом, чи не згодилиб Ви ласкаво обняти духовний провід нашої Церкви, приїхавши сюди в Канаду, а як що це ніяк не булоб можливим, — то рекомендувати нам відповідного **кандидата** з Всеч. Отців. У нас відповідного кандидата не має і годі тут кого вибрать, тим більше, що рідко свій пророк між своїми належну пошану має. Стан нашої Церкви гарний і Церква поширується з кожним днем. Маємо понад 150 парафій (громад), а в них 25 священників. Церква існує вже 15 літ, має свій будинок епархіяльний в Вінніпегу, в якому є помешкання для епископа (тепер для о. Адміністратора), духовний семинар (в якому виховуємо 7 богословів). Моральний і матеріяльний стан громад вдоволяючий. Число Церков (будинків) в кожним роком росте і взагалі наш рух церковний поширується. Церква російсько православна зовсім занепадає, бо складена не з родовитих росіян, а з галицьких москвофілів і волинців, які все більш стають свідомими і залишають чужу їм церкву. Грекокатол. церква теж не користується успіхом з огляду на нетакт Риму — целібат і сильний напрям до римо-катол. обряду. Нива велика — та робітників мало, головно недостача безпосереднього вищого духовного проводу. Церква наша підлягає під духовне керовництво Впр. Архиеп. о. Івана Теодоровича, що мешкає у м. Філядельфії в Спол. Дер. і приїзджає сюди на візитації літом. Через далеку віддаль не може Впр. о. Іван належно управляти Канадійською єпархією і в його заступстві управляє адміністратор (один зі священників). Але це не вповні заспокоює потреби церкви і надходить необхідність мати окремого епископа на Канаду. Впр. о. Іван приїхав до Америки в 1923 році з Києва і весь час управляє Церквою, та через зріст церкви не в силі сам один понести тягару вищого духовного проводу.

Справа ця буде обговорюватись на Всеканадійському Церковному Соборі, що має відбутись з початком липня цього року і якби була Ваша ласкава прінціпіяльна згода (або якогось иншого відповідного кандидата) то на Соборі буляб вирішена. Скажу коротко й про себе. Приїхав я сюди з Київа в 1931 році, де був кілька літ настоятелем храму св. Єлисавети на Трухановім острові на Дніпрі і був в близьких зносинах в Впр. о. Митрополитом Василієм і іншими особами в Києві, що брали живу участь в відроджені Рідної Церкви. Не маючи громадянства радянського (бо уроженець я теперішної Польщі) мусів виїхати з Київа до Канади і тут обняв місце настоятеля Укр. Катедр. Собору св. Покрови у Вінніпегу, де вже три роки працюю на славу Божу і користь рідного народу. Прошу ласкаво дарувати, що турбую Вас так важливим питанням, але справа Рідної Церкви — дорога для нас всіх—змушує мене звернутись до Вас, Високпр. Отче Владико! Прошу ласкаво Ваших Архипаст. молитов, Остаю з синівською пошаною о. П. М."

Відповідь еп. Полікарпа Сікорського:

"Всечеснійший Пан-Отче Петре! Одержав я Вашого листа з пропозицією обняти епископську катедру в Канаді. За пропозицію дякую, але я старий, уже маю 60 літ і їхати в невідому сторону, без знання мови, важко. Отже можу тільки рекомендувати Вам кандидата, коли б такий знайшовся серед духовенства Волині, але для цього прошу мені відповісти на такі питання: 1) Я знаю, що Канадійські парафії і церкви Укр. Автокеф. Православної Церкви знаходяться під юрисдикцією Архіепископа Івана Теодоровича, отже будучий Канадійський епископ буде самостійним, чи вікарієм на Канаду у Архиеп. Івана? 2) Хто буде висвячувати того епископа, бо сам один архіеп. Іван висвятити його не має права згідно з канонами. 3) Колиб той епископ був висвячений тут в Польщі (що дуже сумнівно), то він явиться супроти архіеп. Івана каноничним, а архіеп. Іван неканоничним, то як то буде погоджено, хто кого буде пересвячувати. 4) На яке утримання може розраховувати новий епископ, коли мені відомо, що архіеп. Іван матеріяльно зле забезпечений. 5) Чи буде вислано шифкарту тому, хто би згодився їхати до Канади, яко епископ. Я одержую Ваш часопис "Дніпро" і трохи знайомий з положенням Укр. Автокеф Церкви в Канаді і взагалі в Америці. Мені незрозуміло, чому після смерти еп. Жука не вжито заходів, щоб його дієцезію було прилучено до юрисдикції архієп. Івана. Коли тому, що архієп. Івана лічать самосвятом, то йому пора би було канонізуватися і зорганізувати всіх Українців, сущих в Америці в одну дієцезію. Для нас в Европі Українців православних така дієцезія булаби великою моральною підтримкою, а то дивляться на Вас, як на самосвятів і тим наша українська церковна справа тілько тратить, навіть в Польщі. — Господь Милосердний нехай благословить Вас — Полікарп, епископ Луцький. —

Відповідь на листи проф. Огієнка і еп. Полікарпа:

"Прошу дарувати, що я не дав негайно відповіді на Вашого листа (з такого то дня). Справи нашої Церкви тут в Канаді і Америці так в останні часи ускладнились, що годі було скоріше дати відповідь, тай тепер немає що конкретного сказати. Вам було післано брошуру одного з перших церковних діячів і фундаторів Укр. Прав. Церкви тут в Канаді п. В. Свистуна п. з. "Догматично - канонічне становище Української Гр. Православної Церкви в Канаді", і як Ви її одержали, то знаєте, яке тут склалось положення. Рівночасно з цим листом посилаю Вам брошурку — відповідь Впреосв. Архієп. Івана Т. на памфлет п. Свистуна п. з. "Теперішний стан Рідної Церкви і наші проблеми". Як що Ви цих брошур случайно не одержали, то скажу Вам коротко, що позиція п. Свистуна є — непохитно стояти на грунті Укр. Автокеф. Православної Церкви на Україні, а Архієп. о. Іван шукає покрову Царгородського Патріярха, йдучи на уступки, хоч ясно він їх не каже. Це може викликати розділ в Церкві, бо між вірними тверда думка є — держати непохитно автокефалію, соборноправність і хиротонію визначену І-им Всеукр. Православним Собором в Києві 1921 року. Справа ця буде розглядатись Всеканад. Укр. Православним Собором в місяці липні ц. р. і після цього я сповіщу Вас про рішення Собору та відповідно до цього рішення можна буде діяти. Щиро дякую Вам за листа і готовність подати братню допомогу нашій Церкві. — Остаю з належною пошаною—о. П. М."

Колись і Тепер

Колись на 4-му Соборі (гл. "Прав. Віст., січень, 1925) наш Владика говорив: нам не треба признання від нікого, бо наша робота — то наше признання.

Тепер... на 7-му Соборі наш Владика каже, що часи змінились від 4-го Собору і нам вже признання треба. Чи може наша Церква не робить такої роботи, як належиться, що треба конче чужого признання?

Колись... за "Укр. Голосом", в травню 1926 (гл. "Прав. Віст.") о. Кудрик писав: "Українській Православній Церкві признання таке потрібне, як до доброго воза пяте колесо".

Тепер... на 7-му Соборі о. Кудрик голосує за резолюцією, що дає право Владиці шукати признання в патріярха.

Колись... о. Кудрик писав ("Вістник", 1-го серпня 1929), що наша Церква не потребує вдаватися до патріярха з **просьбами, але з вимогами, домаганнями,** і що коли наша Церква поробить які постанови, то найбільше, що вона може зробити — то передати їх патріярхови **"до занотовання".**

Тепер.. на 7-му Соборі о. Кудрик з другими оправдує прохання Владики до патріярха, прохання, признати його каноничним.

Колись... на 4-му Соборі наш Владика говорив, що царгородський патріярх продав нашу Церкву Москві за 120 соболевих шкір і невелику суму грошей.

Тепер той самий Владика падає ниць перед царгородським патріярхом і пропонує патріярхові в заміну за "признання" юрисдикцію над нашою Церквою.

Колись... в своїм архієрейськім посланню (Вістник", 15 жовтня 1928) наш Владика писав що Київ є нашим Єрусалимом, а свята Софія є нашим Сіоном.

Тепер по словам того ж Владики Київ треба заступити Царгородом, а св. Софію патріяршою катедрою.

Колись... в 1931 році о. Кудрик писав (гля. "Вістник", 1931, ч. 20), що праведникам признання непотрібне і що гідні люде й щирі християне праведности кланяються, а не признанню.

Тепер о. Кудрик видно перестав вірити в праведність нашої Церкви, бо він самий поклонився признанню патріярха.

Колись... (гл. "Прав. Віст.", серпень і грудень, 1924) о. Кудрик писав, що наша Церква мала висшість над другими православними Церквами і над Церквою католицькою через те, що відновила свою ієрархію по приміру з апостольських часів і що не придержується застарілих канонів.

Тепер на 7-му Соборі о. Кудрик укладає резолюцію і голосує за нею, а та **неправдиво** твердить, що наша Церква "стояла і стоїть відносно канонів на тому самому становищі, що й всі інші православні церкви".

Колись... в червні 1927 в "Вістнику" писалося, що Українці, замість покоритися московським епископам - еретикам, пішли слідами первісних християн і рукоположили свого митрополита "чистими руками віруючого і чесного православного духовенства, зібраного на церковнім Соборі, а не забрудженими руками царських прислужників".

Тепер виглядає, що наші церковні провідники бояться вже висвяти епископа "чистими руками віруючого і чесного нашого православного духовенства", але хочуть, щоб така висвята була зділана "забрудженими руками" чужих прислужників, хоч і не царських, бо царя вже нема.

Колись постійно писалося і говорилося на проповідях, що наша Церква є вища через соборну висвяту нашої ієрархії чистими руками віруючих священиків і народу на Соборі. І це не робило нашої Церкви ані сектою, ані православною тільки з імени, хоч соборна висвята нашої ієрархії була переведена без порозуміння і признання патріярха чи голов других православних церков.

Тепер ми ухвалюємо на Соборі резолюцію, в якій оправдуємо нашого Владику за його намагану злуку з патріярхом, щей пояснюємо, що ми це зробили, щоб тим доказати, що наша Церква "не вважає себе за якусь секту відірвану від православного світа, отже за православну не тільки з імени" (див. "Укр. Голос" з 17 липня 1935, і "Віст." з 15 липня 1935).

Видко, що коли **тепер** ми не хочемо вважати себе за якусь секту відірвану від решти православного світа , отже за православних не тільки з імени, то **колись ми**, видко, були тільки сектою або православними тільки з імени, бо ми не хотіли ані признання патріярха, ані не хотіли притримуватись перестарілих канонів, хочби й канонів що до висвяти епископів.

А може воно виходить, що **колись** ми були дійсні православні, а не православні тільки з імени, бо ми були православні по змісту, не по формі, а **тепер** ми стаємо вже видно православними тільки з імені, по формі, бо зміст нашого православія за останніх 11 літ ми цілком відкинули на останнім Соборі.

Колись... з нагоди десятиліття першого Всеукраїнського Православного Собору в Київі "Вістник", якого головним редактором є о. Кудрик, (див. 1931, листоп.) писав, що цей Собор був Святим що його діло було живе. А святим він був, так там писалося, бо відродив Українську Церкву і її ієрархію актом соборної висвяти. А живе діло створив цей Собор, бо приняв канони, що зробили Церкву соборноправною, і приняв канони відносно ієрархії.

Але **тепер** о. Кудрик на саскатунському Соборі кричить: "Нам київські канони (канони ухвалені на тім Святім Соборі), так потрібні, як Свистунові брошури, а про Свистунові брошури о. Кудрик нераз і не два висловився, що вони не тільки що непотрібні але й шкідливі. І тому о. Кудрик голосує за резолюцію, що наша Церква мусить привнати ті самі канони, що й всі інші православні церкви, бо київські канони непотрібні вже нам. Ми тепер не дбаємо вже ні про святість церковної роботи, ні про життездатність канонів.

Колись в нас постійно говорилося й писалося, що ми не можемо притримуватися перестарілих канонів; що життя вимагає творення нових канонів; що Київський Собор примушений життям витворив нові канони; що ми горді були з того, що йшли з життям; що ми були православні не по формі тільки, але по змісту. Ми глузували з тих, що звали себе "канонічними", і вічно канони ламали. Ми звали їх "неканонічними каноністами".

Тепер ми стаємо на дорогу "неканонічних каноністів", бо ухвалюємо на саскатунському Соборі резолюцію, що нашу Церкву обовязують ті самі перестарілі канони, яких ми ніколи не притримувались. Від тепер ми будемо притримуватися їх на словах, а на ділі будемо їх все ламати. Будемо "ненаконічні каноністи".

Задумаймося на хвилинку і що побачимо: Коли наш церковний провід говорив й писав **колись** правду, то **тепер** від саскатунського Собору він видно пише і говорить вже неправду.

Колиж **тепер,** від саскатунського Собору наш церковний провід говорить і пише правду, то він годував нас неправдою і обдурював нас через 11 літ.

Не можна-ж Церкви будувати на неправді. По нашій думці одначе неправда закралась до нашої Церкви через наш церковний провід недавно, бо тільки якраз безпосередно перед Собором і на Соборі. Ця неправда мусить бути усунена з нашої Церкви! Добре і святе імя нашої Церкви мусить бути очищене!

ПУБЛИЧНА ЗАЯВА

(Продовження зо ст. 2.)

таких, що хочуть іти під варшавського митрополита, **хоч я виразне стою за соборну александрійську висвяту епископів,** а при такій формі висвяти не треба кланятися ні чужим епископам, ні митрополитам, ні патріярхам. Імейно о. Владика на Соборі заявив, що він самий просив, чи припоручив о. Лещишину, дістати йому всі "документи" проти о. Маєвського, якого о. Лещишин, п. Мих. Стечишин і другі назвали "провокатором".

Дальше я довідався, що на Собор вплинуло кілька телеграм від наших церковних громад в Америці і Канаді з протестом проти намірєної злуки з патріярхом і з жуківцями. Між іншими такий протест на Собор вислала парохія самого о. Владики з Філядельфії. Та парохія ухвалила свій перший протест проти злуки з патріярхом а за дальшою злукою з Києвом ще на 9 червня і той протест був переданий на руки Владики. Але Владика відважився свідомо перед Собором заявити, що такого протесту від філядельфійської громади не було. В той самий час, коли Владика перед Собором робив оце заперечення, в руках президії вже була телеграма поновного протесту проти злуки з патріярхом від філядельфійської громади і та телеграма прийшла до Саскатуну з початком Собору, подібно як і телеграми від других громад і осіб, але президія Собору ті всі протести затаїла аж до кінця Собору, коли прочитано їх, (однак хто тепер знає, чи всі вони були прочитані) вже як всі резолюції були ухвалені і навіть вже потім, як всі відспівали собі "Многих літ".

Дальше я довідався, що кількох делегатів було хитро мудро заступлено другими, більше прихильними для аранжерів Собору. А вже на самому вступі до Собору показалося, що на Соборі було певне число делегатів, які не мали найменшого права бути на Соборі, бо вони заступали не свої парохії, в яких вони малиби бути членами, але цілком чужі парохії. Пр. посол Бачинський, який не є членом ані парохії при Соборі в Вінніпегу, ані парохії при Дізраелі вул., і тим самим ніяк не може вважатися членом нашої Церкви, заступав парохію в Далас, Ман., парохію, що малаб існувати в окрузі о. Дячини і про яку о. Дячина зробив заяву на Соборі, що вона не є в звязи з нашою Церквою. На Соборі були отже люди, що самі будучи нечленами Церкви, репрезентували парохії, які, як в випадку з послом Бачинським, навіть не були нашими парохіями. Бо п. Бачинський заявив на Соборі, що він не був одиноким, що находився в такому положенню. Я рішуче запротестував проти допущення посла Бачинського як делегата, але помимо мого протесту Собор дав йому право делегата.

Приїхавши до Вінніпегу застав я в своїм офісі велике число листів і від одиниць і від парохій з апробованням (признанням) становища, яке я заняв в своїх двох брошурах а також з просьбою, щоб я непохитно оборонював те становище на дальше.

В виду того всего я заявляю те саме, що заявив вже був на Зїзді в Саскатуні, а іменно, що я вважаю Собор, що недавно відбувся в Саскатуні, за нелегальний **неправильний і такий, що кардинально змінив канонічне становище нашої Церкви, і в виду того за Собор, що не може мати жадної правосильности серед вірних нашої Церкви.** Я вважаю, що при найблищій нагоді **мусить бути скликаний надзвичайний Собор Церкви, який має бути скликаний без всякого примусу, інтриги і "скімів" і який має бути переведений без "бомб", "стемпідів" і "паніки".** Собор, на якім делегатами можуть бути тільки повноправні члени Церкви від повноправних громад. Собор, на якому рівний голос матимуть не тільки прихильники теперішнього курсу нашої церковної політики, але і противники, не тільки адвокати і священики, але й фармері й робітники. Собор, на якому не будуть заголюкувати фармерів і робітників страхом, що коли вони не будуть голосувати так, як їм наказують священики, то всі священики лишать нашу Церкву, Собор, який буде розважувати над добром Церкви, а не над тим, якби то "дати комусь по лобі".

Для ра.ювання автокефалії, і соборноправности, а також теперішньої канонічної основи нашої Церкви, треба конче скликати надзвичалний Собор Церкви. На основі статуту такий Собор мусить консисторія скликати на домагання одної третини громад. В нас тепер нараховують 180 церковних громад. Треба тільки щоб 60 громад заявилося за Собором, і Собор буде скликаний. Я вірю, що більша половина наших Церковних громад зажадає скликання такого Собору і що такий надзвичайний Собор буде мати зарепрезентовану більшість громад, бо на останньому Соборі було зарепрезентовано них тільки 61 громад, або тільки одна

третина.

По довшому передуманню справи я зрозумів велику загрозу для нашої Церкви. Щоб також вірні зрозуміли ту загрозу, то підчеркну хочби це, що Собор на пропозицію голови Братства П. Зварича зліквідував був Братство, і така резолюція була вже перейшла (про це я довідався аж у Вінніпегу), — але потім о. Савчук побачив небезпеку такого кроку і Братство назад воскресили. Цей один інцідент показує, що учасники Собору не руководилися добром Церкви і не вживали в своїх рішеннях розуму, але що вони перебували в стані паніки або в стані "стем піду", який штучно було серед них викликано.

Зрозумівши ту велику загрозу, я рішив дальше стати в обороні тої самої Церкви, до якої я належу як її повноправний член, а то Української Греко-Православної Церкви в Канаді, що стоїть на засадах духовної злуки з Українською Автокефальною Православною Церквою на Україні, що признає канонічну основу ієрархії тої Церкви, що є за жонатими епископами, що вважає себе канонічною Церквою і через те не потребує злуки з Римом ні з Царгором. І коли навіть українська Автокефальна Православна Церква на Україні є під большевицьким ярмом, Перший Собор тої Церкви вказав нам дорогу, якою ми маємо йти в Канаді, і ми раз обравши ту дорогу за свою, не сміємо з неї звертати в бік під патріярхів, бо завернення в бік являється зрадою теперішньої позиції Церкви.

Тому ще раз повторяю, що побачивши ту загрозу, я рішився на просьбу й домагання вірних і громад нашої Церкви дальше обороняти явно-славно ті позиції Церкви, на яких вона дотепер стояла на славу Бога й добро українського народу.

Я дальше стою на становищі, яке я представив в своїх двох брошурах і кличу до всіх наших вірних і громад:

Скликайте парохіяльні збори в своїх громадах, запротестуйте на них проти ухвал останнього Собору, і жадайте скликання надзвичайного Собору! Коли не зробите цего завчасу, наша Церква перестане бути нашою.

Вінніпег, 11 липня 1935.

Василь Свистун.

Хто Заводить Протестантизм?

В своїй статті в "Вістнику" з 1 серпня, п. н. "Протестантизм влазить задними дверми" п. Стечишин закидає п. Свистунові, що він заводить "задними дверми протестантизм в нашу Церкву" В доказ свого твердження п. Стечишин згадує александрійську соборну висвяту епископів і загальну сповідь.

Не маємо місця про ці справи розводитись і до них вернемо пізнійше. Нині вистарчить нам сказати, що коли александрійська соборна висвята і загальна сповідь є річи протестантські, то протестантами є не тільки п. Свистун, але всі наші священики, а головно наш епископ, о. Кудрик і о. Савчук, бо вони всі вчили нас про **висшість і святість** александрійської висвяти і про рівнозначіть і святість загальної й ушної сповіди.

УВАГА! Проситься всіх наших прихильників писати до Редакції "Рідної Церкви" про церковні справи в вашій громаді й околиці. Важнійші дописі помістимо в Рідній Церкві".

ЦЕРКОВНІ ГРОМАДИ! НА СВОЇХ ЗБОРАХ ДОМАГАЙТЕСЯ СКЛИКАННЯ НАДЗВИЧАЙНОГО СОБОРУ УКР. ПРАВ. ЦЕРКВИ В КАНАДІ!

ЗАСТАНОВІМСЯ ДОБРЕ

(Докінчення зо ст. 10.)

Та не тільки славні пани в церковній роботі! Їх слава переходить і поза межі церковщини. Вони вірні своїм "панським традиціям", які витворилися в останніх кількох роках, — бо, ніде правди діти, наше "панство" в Канаді дуже ще молоденьке—і притримуються своїх "панських прицнпів" і в народній роботі. От на сцені все кричать: шануйте Рідну Мову! Але дома своїх дітей Рідної Мови не вчать. Ніщо, будуть їх потім жиди вчити по українськи говорити. Бо жиди, навіть роджені в Канаді вчаться по українськи, бо це конечне для них в бизнесі. Будуть колись наші "пани" висилати своїх дітей до жидів на науку української мови, тоді як життя заставить їх дітей вести компетицію з жидами, чи то в бизнесі, чи в професіях. А тепер "пани" навіть і не думають за це, щоб висилати своїх дітей до Рідної Школи.

Були в нас колись славні пани, як Острожські й другі. Але вони перевелися, пішли до других. Лишилися в нас ходачкова шляхта, та й та на ніщо звелася. Виходить таке, що "прості" мусять дальше нести на своїх плечах церковні і національні обовязки. І "прості" їх зо щирістю понесуть, як робили це на протязі віків. Але не треба "простим" забути за сьогорічний "панський ювилейний рік".

Якраз перед замкненням числа ми мали розмову з одним інтелігентом-професіоналістом з Америки. Він признає, що **теоретично** його симпатії є по стороні соборноправности в нашій Церкві.

Але **практично** я за дисципліною в церкві—додав він. А дисципліна можлива тільки, коли є сильна ієрархія, коли священики **мусять** всі без застережень слухати епископа.

Нарід, підчеркнув він, не вміє і не хоче думати. За него мусить думати ієрархія. Нарід самий не знає, чого він хоче.

Ми зауважили:—В нас в Канаді нарід заложив Прав. Церкву, коли ще священиків не було, зложив на Церкву тисячі долярів, а ви кажете, що нарід не знає, чого він хоче.

Наш гість сказав: Можливо, що нарід в Канаді розумнійший, але в Америці нарід нічим не інтересується. Тому в нас в Америці треба в Церкві сильної ієрархії.

Ми відповіли: Коли наш нарід знав як збудувати соборноправну Церкву в Канаді, коли він не жалував і не жалує на ню своїх жертв, коли завдяки піддержці і жертвам народу та Церква **до нині** постійно росла і міцніла — то це знак, що і **від нині** та Церква мусить шанувати основи соборноправности; бо **нарід, що вмів Церкву збудувати, розуміє дисципліну; той нарід буде вміти, як ту Церкву соборною затримати на всі часи.**

ЗБОРИ Б.О.Р.Ц.-и.

В неділю 4 серпня відбулися збори Б.О.Р.Ц. в салі Укр. Прав. Собору в Вінніпегу, при великому числі членів Б.О.Р.Ц. і других вірних Церкви. На зборах промовляли пп. Г. Блок і В. Свистун, опрокидуючи неправдиві твердження противної сторони, видвигнені на мітінгу, скликанім консисторією до салі при Церкві св. Михаїла.

Збори ухвалили дві резолюції проти системи очернювань і інсинуацій, які консисторія вжила на згаданім мітінгу і в "Вістнику" з 1 серпня проти п. Свистуна особисто за те тільки, що він на домагання вірних взяв провід в акції оборони Церкви перед новим ієрархічним курсом в нашій Церкві.

На зборах вписалося знова більше число членів Братства, так що при кінці зборів оголошено було, що Братство числить вже поверх сто членів, між ними около 10 осіб з інтелігенції, головно учителів.

ЗЛУКА З ПАТРІЯРХОМ

(Докінчення зо ст. 9.)

хів, тим самим вийшли зо складу гр. кат. священиків.

І хоч ті священики ще кілька місяців по тім вважалися вскладі гр. кат. священиків, по словам п. Стечишина, вони перестали бути гр. кат. священиками ще 1. грудня, 1934, або тоді, коли вони післали свого листа до жуківської консисторії, бо вже тоді вони піддалися під жуківську юрисдикцію.

Чому о. Савчук, що має такий великий респект перед всякою думкою п. Мир. Стечишина, не приложив тої мірки до о. Владики. Преціньже о. Владика написав також лист з **проханням до патріярха, щоб той приняв Владику з цілою Церквою під свою юрисдикцію.**

В той день, коли Владика зголосився під юрисдикцію патріяршу, він рівночасно зірвав з юрисдикцією Київської Церкви. В той день, коли він заявився за злукою з патріярхом, він рівночасно розірвав свою злуку з київською Церквою і викинув себе зо складу епископів Української Автокевальної Православної Церкви. Або **по словам о. Савчука, епископ в** той день поповнив зраду Церкви.

Про цю справу напишемо обширнійше в слідуючів числі нашого бюлетеня.

УВАГА:

Маємо додаткові докази на те, що наш епископ згодився на пересвяту ще 1930 року. З браку місця напишемо про це в слідуючім числі "Р. Ц."

ВІДЧИТИ п. В. СВИСТУНА

На бажання богато церковних громад п. В. Свистун буде старатися урядити на короткий час в осені поїздку з відчитами в Зах. Канаді. Він буде міг говорити тільки в кількох важнійших місцях. Найкраще, щоб громади, що утримують одного священика, порозумілися між собою і запросили п. Свистуна на відчит про церковну справу в одним центральнім місці, доступнім для членів всіх таких громад.

В цій справі пишіть або до "Рідної Церкви" **або впрост до п. Свистуна.**
607 McArthur Bldg., Winnipeg, Man.

Просимо всіх, що отримали "Рідну Церкву" чи для себе поодиноко чи в розпродаж, негайно прислати належитість, бо "Рідна Церква" платить за друк тільки членськими вкладками в Б.О.Р.Ц. і з розпродажі бюлетеня.

ДО ЧИТАЧІВ І ТИХ, ЩО ХОЧУТЬ РОЗПРОДУВАТИ "Р. Ц."

Це число і слідуючі числа Р.Ц. буде вислане всім членам Б.О.Р.Ц., до малої кількости одиниць поодиноко, а до деяких одиниць на розпродаж. З огляду на це, що кошт видання Р.Ц. може бути покритий тільки з членських вкладок Б.О.Р.Ц. і з розпродажі поодиноких чисел Р.Ц., проситься всіх, що отримають числа чи для себе, чи в розпродаж, післати належитість по 10 центів від числа, на адресу Б.О.Р.Ц.

Замовлення чи поодиноко, чи гуртом слати також на адресу Б.О.Р.Ц. Для книгарень звичайний опуст.

Писати у всіх справах і висилати належитість за "Р. Ц.", як також членські вкладки до Б.О.Р.Ц. на адресу:
Ukrainian Church Defence Brotherhool
607 McArthur Bldg., Winnipeg, Man.

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ БРАТСТВА ОБОРОНИ РІДНОЇ ЦЕРКВИ!

ДЕБАТИ В СПРАВІ УКР. ПРАВ. ЦЕРКВИ

На пропозицію богато членів Укр. Прав. Церкви п. В. Свистун отсим викликає на дебату в справі теперішнього поділу щодо канонічного становища Церкви, чи то кого з членів консисторії, чи самого Впр. Архіепископа о. Івана.

Тема, місце й час дебати можуть бути заряджені в порозумінню з Б.О.Р.Ц.

Укр. Православні Громади! Домагайтеся скликання Надзвичайного Собору Церкви!

РІДНА ЦЕРКВА

БЮЛЕТЕНЬ БРАЦТВА ОБОРОНИ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

UKRAINIAN CHURCH

BULLETIN OF THE UKRAINIAN CHURCH DEFENCE BROTHERHOOD

ЧИСЛО 2. РІК 1., ВІННІПЕГ, МАН., ВЕРЕСЕНЬ 1935. WINNIPEG, MAN., SEPTEMBER, 1935. VOL. I. No. 2.

Українська Православна Парохія Пресвятої Тройці в Шікаго стає в обороні Рідної Церкви.

На запрошення Уряду Української Православної Парафії Пресвятої Тройці прибув з Вінніпегу п. Василь Свистун і дав три відчити в парафіяльній салі в суботу, 31. серпня вечір, і в неділю, 1. вересня по пол. і вечір.

Предсідником підчас відчитів був предсідатель парафії п. Василь Сенів, член основатель нашої парафії і її довголітний предсідатель. Секретарювали: п. Михайло Тимчук, підчас першого відчиту; п. Михайло Слижук підчас прочих двох.

Хочемо поділитися з загалом нашої Церкви в Америці і Канаді зо змістом цих відчитів і з враженням, які в нас винесено по них.

I.

Предсідатель парафії п. В. Сенів привитав п. В. Свистуна й повідомив про тему першого відчиту. Заразом проголосив, що перший відчит є загальний, на тему народну, але прочі два будуть на тему церковну, в яких буде бесіда про події, які в послідних місяцях зайшли в життю нашої Церкви, і які нас дуже стрівожили.

В першому відчиті говорив п. Василь Свистун на тему **"Чи можна будувати на піску"**, або **"Про підвалини нашого життя в Америці і Канаді".**

Підвалиною нашого життя є наш дім родина. Бачимо, що наш український дім загрожений, до нього вдерлися чужі впливи, в наших домах панує англійська мова. В родинах, де є старші і менші діти, завважуємо вже сумний стан, що менші діти зовсім не вміють говорити по українськи. Таке сумне явище завважуємо навіть по домах інтелігенції, а навіть провідників наших, які перед народом на зборах, вічах, чи підчас святковань на сцені говорять, що треба любити Рідний Край, нарід, його мову й звичаї, але часто в їх домах не почуємо української мови, не побачимо українських звичаїв.

Ми звертали нашу увагу головно на те, щоби давати поміч Рідному Краєви, посилали туди гроші; тут поорганізували ріжні товариства, приготовляємося навіть до зриву-революції. Це все потрібне, але попри це не сміємо занедбувати наш дім. Він повинен бути кріпкою фортецею на загроженім терені; на жаль наш дім можна порівнати з фортецею, що не заосмотрена ні харчами, ні водою ні убранням, ні зброєю. Нападає на ту фортецю воріг і вона, не могучи поставити достаточного опору, піддається.

Коли так далі буде, ми будемо йти на певну національну смерть. Тому нашим кличем повинно бути: "Ратуймо наш український дім, бо йому зі всіх сторін грозить небезпека!"Не будьмо пасивними на чужі впливи тут в Америці і Канаді. Така пасивність в Рідному Краю не була занадто шкідливою, бо там ми були в більшости, але тут, серед широчезного

(Продовження на ст. 5.)

ВІДОЗВА

БРАЦТВА ОБОРОНИ РІДНОЇ ЦЕРКВИ
ім. Митрополита Василя Липківського при Українській Православній Церкві Пресвятої Тройці в Чікаго
до
ВСІХ ПАРАФІЙ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В АМЕРИЦІ

На нарадах Брацтва Оборони Рідної Церкви ім. Митрополита Василя Липківського при Українській Православній Церкві в Чікаго, в неділю, 8. вересня 1935 ухвалено, щоби віднестися до Парафій Української Автокефальної Православної Церкви в Америці зі слідуючою відозвою:

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!

ДОРОГІ БРАТТЯ І СЕСТРИ: —

В нашому дієцезальному органі "Дніпро" з дня 15. березня 1935 року було проголошено, що обидві Церкви, наша і та, яку звуть Жуківською, покінчили всяку боротьбу і непорозуміння, й між ними має прийти до повної злуки в **одну відроджену Церкву українського народу.** Консисторія припоручила нам просити Господа нашого Ісуса Христа, Єдиного Основоположника і Голову Церкви, щоб по міг довершити ту злуку на славу Божу, на спасення душ і на добро і благословіння многострадальному Українському Народові.

Це звідомлення і цей розпорядок прочитали священики в Церквах і пояснили, що повна злука обидвох Церков має наступити дуже скоро. **Всі раділи, що в Українській Автокефальній Православній Церкві обєднається велика частина нашого народу в Америці, бо ця Церква є Відродженою Церквою Українського Народу.**

І як не було радіти? Люде вірили, що обєднана Церква в Америці, Канаді і Бразилії під проводом нашого Архипастиря Іоанна Теодоровича, одинокого архиєрея Української Автокефальної Православної Церкви на волі, уявить собою ту силу, перед котрою впаде чуже ярмо, що в ньому ще богато Українців находиться. Ми вірили, що зближається час і в нас Українців на цьому континенті "буде один пастир і одно стадо". Вірні нашої Церкви так щиро тішилися, як це тільки діти вміють робити. Говорили між собою: "Подумайте, вже не буде двох Церков, але одна — сильна і велика!"

Так, ми тішилися, але нас обдурено, як несовісні люде обдурюють дітей! Наш церковний провід сказав одно, а зробив щось цілком иншого! Нас повідомили

Резолюції Громад в Справі Собору

Слідуючі громади мали вже збори, на яких були ухвалені відповідні резолюції в справі останнього Собору:

1. Соборна парафія в Вінніпегу, 14-го липня ц. р.
2. Церковна громада Успіння Пресв. Богородиці в Мічем, Саск, 25. серпня, 1935.
3. Церковна громада св. Володимира в Редфільд, Саск., 25. серпня 1935.
4. Церковна громада в Глеслин, Саск. 25. серпня 1935.
5. Церковна громада св. Вознесіння в Смоки Лейк, Алта., 1-го вересня 1935.
6. Церковна громада Пресв. Тройці в в Шікаго, Америка, на 1. вересня 1935.

Резолюції ухвалені в соборній громаді в Вінніпегу були надруковані в першім числі "Рідної Церкви". **Такі самі резолюції в цовноті ухвалила також громада в Смоки Лейк, Алта.** Текст тих резолюцій можна дістати на замовлення в канцелярії Братства.

Громада в Мічем, Саск. ухвалила резолюцію 6-ту, що була ухвалена в Вінніпегу, домагаючись скликання надзвичайного Собору, а також ухвалила ще такі дві резолюції:

"1. Уважаємо Семий Собор Української Греко - Православної Церкви в Канаді, що відбувся в днях 30-го червня до 3-го липня 1935 року, в місті Саскатуні, Саск., як неправний, нелегальний і неправосильний, й уважаємо його ухвали і резолюції як неправосильні і шкідливі для вірних і парохій Укр. Греко-Православної Церкви в Канаді".

"2. Домагаємося, щоби на слідуючім Соборі, котрий має бути скликаний в протягу одного року від дати Семого Собору, кожний вірний Української Греко-Православної Церкви в Канаді мав повне право голосу як і кожний легальний делегат або священик.

Громада в Редфільд, Саск., ухвалила таку резолюцію:

"Тому, що після Семого Собору Укр. Греко-Прав. Церкви в Канаді, який відбувся в днях 30. червня і 1—2—3 липня 1935 в місті Саскатуні, Церква зістала розколена на дві части з причини злуки Церкви з царгородським патріярхом і злуки з жуківцями, і ведеться завзята боротьба між тими двома частями (сторонами) і нема вигляду на скоре замирення, і тому, що така боротьба є дуже шкідлива для цілої Церкви в Канаді, ми, члени Церкви св. Володимира в Редфільд, Саск., рішучо протестуємо проти такої руйнуючої роботи нашого проводу і домагаємось від обох спорячих сторін скорого і повного замирення.

Заявляємо Консисторії, що наша громада відмовляється приймати священика до Церкви так довго, доки обі сторони не замиряться.

Домагаємося, щоб надзвичайний Собор був скликаний найдальше до року від дати послідного Собору".

Та сама громада на своїх зборах 14. липня ухвалила резолюцію, протестуючи проти резолюції нагани для п. Свистуна, ухваленої Собором, з домаганням ту нагану відкликати і з висловленням приз-

(Докінчення на ст. 13.)

Укр. Православні Громади! Домагайтеся скликання Надзвичайного Собору Церкви!